

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานวิจัย

การดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 วงรอบ โดยนำเสนอผลการดำเนินงานตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับความมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

การดำเนินการในวงรอบที่ 1

1. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับความมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ขั้นวางแผน (Planning)

- 1.1 การศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับความมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ ดังนี้

- 1.1.1 การสังเกตสภาพการมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

โดยรวมข้อมูลจาก การสังเกตของผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน ดังนี้

1.1.1.1 การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน

โดยผู้บริหาร

“...เด็กนักเรียนปล่อยให้ถึงขยะเต็มไม่นำไปเททำให้ต้องคอยกำกับ ในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะทำ...”

(อดุลย์ชัย สอนโซทยา. ผู้อำนวยการ. สังเกต, 2558)

โดยครูผู้สอน

“...นักเรียนไม่กวาดห้องห้องถ้าครูไม่มาคุม...”

(ประภาส กาญจนกันโห. ครู. สังเกต, 2558)

“...เด็กๆ นักเรียนในโรงเรียนไม่เสียสละไม่ช่วยกันรับผิดชอบเวร ของตนเองปล่อยให้ภาระของของคนอื่น...”

(บัวลี อรุณรัตน์. ครู. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนไม่เก็บของอุปกรณ์หลังใช้งานให้เข้าที่ที่ทางโรงเรียนจัดไว้...”

(ธิดารัตน์ ไตรยพันธ์. ครู. สังเกต, 2558)

“...เมื่อนักเรียนมีขยะก็ไม่นำไปทิ้งลงถังขยะในห้องจึงมีเศษ กระดาษชุกซ้อนอยู่ทำให้เกิดความสกปรกไม่น่าดู...”

(อดุลย์ ระภักดี. ครู. สังเกต, 2558)

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนของเราไม่ค่อยมีน้ำใจ ไม่ช่วยเหลืองานครู...”

(วิไลวรรณ เปลี้นคำ. ครู. สังเกต, 2558)

1.1.1.2 การสังเกตพฤติกรรมนอกห้องเรียน

โดยผู้บริหาร

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนของขาดความตระหนักในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ครูต้องเรียกมากำกับในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งสำเร็จ...”

(อดุลย์ชัย สอนโซทยา. ผู้อำนวยการ. สังเกต, 2558)

โดยครูผู้สอน

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนของเราไม่รับผิดชอบบริเวณเขตพื้นที่ ที่แบ่งให้รับผิดชอบต้องสั่งให้ทำหน้าที่ทุกวัน...”

(ประภาส กาญจนกันโห. ครู. สังเกต, 2558)

“...เด็กๆ นักเรียนในโรงเรียนไม่ชอบช่วยกันเก็บขยะ เห็นเศษกระดาษก็ไม่เก็บปล่อยให้ป็นหน้าทีของคนอื่น...”

(บัวลี ฐรารัตน์. ครู. สังเกต, 2558)

“...เด็กนักเรียนไม่มีวินัย ชอบทิ้งขยะไม่เป็นที...”

(ธิดารัตน์ ไตรยพันธ์. ครู. สังเกต, 2558)

“...มีต้นไม้ที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแล รดน้ำ พรวนดิน ทำให้ต้นไม้ส่วนหนึ่งเหี่ยวเฉาและตายไม่น่าดู...”

(อดุลย์ ระภักดี. ครู. สังเกต, 2558)

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนของเราขาดน้ำใจ เห็นนักการภารโรงถือของพระรุ้งพระรังก็ไม่มึน้ำใจช่วยถือของ...”

(วิไลวรรณ เปลียนคำ. ครู. สังเกต, 2558)

โดยคณะกรรมการสถานศึกษา

“...นักเรียนกลับบ้านก็ไม่ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน เปลียนเสื้อผ้าแล้วก็ไปเล่น...”

(โอบาส วงศ์อินทร์อยู่. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนมาเล่นกีฬาที่มีขยะในสนามกีฬา นักเรียนก็ไม่ช่วยกันเก็บ...”

(สันทัศน์ ปูเงิน. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนไม่ค่อยช่วยงานพ่อแม่และงานบุญประจำปี...”

(ธีระยุทธ จำปาเป้า. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนเดินผ่านขยะก็ไม่ช่วยกันเก็บขยะเลยเดินผ่านไปผ่านมา ก็ทำเฉยๆ...”

(ยมลดา เหาะเหิน. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

โดยผู้ปกครองนักเรียน

“...นักเรียนเมื่ออยู่ที่ก็ไม่ทำงานที่ได้สั่งให้ทำ แอบหนีไปเล่นทุกวัน...”

(สุรจิตร์ ปาระทาน. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนไม่ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านเลย เล่นแต่มือถือและขอเงินเติมโทรศัพท์...”

(วีระ เจริญเขต. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

“...ไม่เคยอาสาช่วยงานบ้าน...”

(เริ่ม สายแก้ว. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

1.1.1.3 การสังเกตการทำกิจกรรม

โดยผู้บริหาร

“...นักเรียนบางกลุ่มในโรงเรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรม พอมาร่วมก็หยอกล้อกัน...”

(อดุลย์ชัย สอนโซทยา. ผู้อำนวยการ. สังเกต, 2558)

โดยครูผู้สอน

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนของเราไม่เวลาทำกิจกรรมก็มาซ้ำชอบอ้างไปเข้าห้องน้ำ...”

(ประภาส กาญจนกันโท. ครู. สังเกต, 2558)

“...เด็กๆ นักเรียนในโรงเรียนไม่ช่วยกันทำงาน เกี่ยงงานกัน...”

(บัวลิ ธูรรัตน์. ครู. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนขาดจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม...”

(ธิดารัตน์ ไตรยพันธ์. ครู. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนพูดคุยกุญแจออกล้อกัน แกล้งกันคือไม่ช่วยกันทำกิจกรรมที่จัดให้...”

(อดุลย์ ระภักดี. ครู. สังเกต, 2558)

“...ความมีน้ำใจช่วยเหลือของของนักเรียนน้อยไม่เสียสละอาสาทำงาน...”

(วิไลวรรณ เปลี้นคำ. ครู. สังเกต, 2558)

โดยคณะกรรมการสถานศึกษา

“...นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมของทางหมู่บ้านน้อย ...”

(ไอบาส วงศ์อินทร์อยู่. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนไม่มาสืบสานภูมิปัญญา ของผู้เฒ่าผู้แก่ในงานบุญทางศาสนา...”

(สันทัศน์ ปู่เงิน. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรมเท่าไหน...”

(ธีระยุทธ จำปาเป้า. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนไม่รู้จักเสียสละมาช่วยงานทางหมู่บ้าน...”

(ยมลดา เหาะเหิน. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

โดยผู้ปกครองนักเรียน

“...นักเรียนไปเล่นทุกวันไม่ช่วยงานบ้านเลย...”

(สุรจิตร์ ปาระทาน. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

“...นักเรียน ไม่ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านเลย ...”

(วีระ เจริญเขต. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

“...ไม่ค่อยช่วยงานเขาแต่เล่นตามประสา...”

(เริ่ม สายแก้ว. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

สรุปการสังเกตสภาพการมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้าน

กุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 คือ นักเรียนไม่เต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ค่อยอาสาในการทำงาน เวลาทำงานช่วยเหลือบุคคลอื่นก็หวังสิ่งตอบแทน ไม่เต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนของตนเองหรือชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่

1.1.2 การสัมภาษณ์ด้านสภาพการมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีดังนี้

1.1.2.1 การสัมภาษณ์ผู้บริหาร

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนของเรามีความตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้น้อย ครูเวรต้องเรียกมากำกับในการปฏิบัติหน้าที่จึงสำเร็จ...”

(อดุลย์ชัย สอนไชยา. ผู้อำนวยการ. สัมภาษณ์, 2558)

1.1.2.2 การสัมภาษณ์ครูผู้สอน

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนของเราไม่ค่อยมีความตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ ต้องคอยให้ครูเวรเรียกมากำกับในการปฏิบัติหน้าที่ทุกวัน...”

(ประภาส กาญจนกัณโห. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...เด็กๆ นักเรียนในโรงเรียนไม่ชอบช่วยกันทำงานในหน้าที่ของตนเอง เกี่ยงงานไม่รับผิดชอบในหน้าที่ เห็นเศษกระดาษก็ไม่เก็บปล่อยให้เป็นที่ของคนอื่น ต้องให้ครูบอก...”

(บัวลี ฐุวรรรัตน์. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...นักเรียนกินขนมในช่วงพักรับประทานอาหารแล้วไม่ทิ้งถุงขนมหรือขยะลงในถังขยะที่ทางโรงเรียนจัดไว้...”

(ธิดารัตน์ ไตรยพันธ์. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...สวนหย่อมบริเวณของโรงเรียนมีต้นไม้ที่ไม่ได้รับการดูแล รดน้ำ พรวนดิน ทำให้ต้นไม้ส่วนหนึ่งเหี่ยวเฉาและตาย และมีเศษกระดาษชุกซ่อนอยู่ทำให้เกิดความสกปรกไม่น่าดู...”

(อดุลย์ ระภักดี. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนของเราไม่ค่อยมีน้ำใจ เห็นครูถือสัมภาระเดินมาก็ไม่ค่อยแสดงความมีน้ำใจช่วยเหลือของ...”

(วิไลวรรณ เปลี่ยนคำ. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

1.1.2.3 การสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา

“...นักเรียนมาถึงโรงเรียนแทนที่จะช่วยกันทำความสะอาดกลับเอาแต่เล่นรื้อเข้าแถวไม่การปฏิบัติเอาใจใส่ในหน้าที่...”

(โอบาส วงศ์อินทร์อยู่. คณะกรรมการสถานศึกษา. สัมภาษณ์, 2558)

“...ในสนามที่นักเรียนเล่นกีฬาที่มีขยะ นักเรียนก็ไม่ช่วยกันเก็บ...”

(สันทัศน์ ปู่เงิน. คณะกรรมการสถานศึกษา. สัมภาษณ์, 2558)

“...ห้องน้ำห้องส้วมนักเรียนไม่สะอาดเข้าไปใช้ก็อยากให้นักเรียนช่วยกันให้มากกว่านี้เพราะเป็นของส่วนรวม...”

(ธีระยุทธ จำปาเป้า. คณะกรรมการสถานศึกษา. สัมภาษณ์, 2558)

“...นักเรียนขาดความตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีบางชั้นที่ทำได้ดีรู้จักเสียสละ...”

(ยมลดา เหาะเหิน. คณะกรรมการสถานศึกษา. สัมภาษณ์, 2558)

1.1.2.4 การสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน

“...นักเรียนอยู่บ้านก็ไม่ทำหน้าที่ที่ได้สั่งให้ทำ ต้องให้สั่งให้ทำก่อนไปเล่นทุกวัน...”

(สุรจิตร ปาระทาน. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...นักเรียนเล่นแต่มือถือและขอเงินเติมโทรศัพท์ ไม่ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านเลย ...”

(วีระ เจริญเขต. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...ไม่ค่อยช่วยงานบ้าน ต้องมีรางวัลให้ถึงจะทำ ขอเงินบ่อย...”

(เริ่ม สายแก้ว. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

สรุปด้านสภาพการมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้าน

กุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 คือ ไม่มีน้ำใจ ขาดการช่วยเหลือผู้อื่น ขาดความตระหนักในหน้าที่ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ตลอดจนชุมชน

1.1.3 การสังเกตปัญหาการมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้าน

กุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตของผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน มีดังนี้

1.1.3.1 การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน

โดยผู้บริหาร

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนขาดความรู้ความตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บ่อย ต้องได้รับการอบรมและตั้งกิจกรรมให้ทำเพื่อพัฒนา...”

(อดุลย์ชัย สอนไชยา. ผู้อำนวยการ. สังเกต, 2558)

โดยครูผู้สอน

“...เด็กนักเรียนเมื่ออยู่ในห้องเรียนไม่มีความตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ต้องทำโทษทุกวัน...”

(ประภาส กาญจนกัณโห. ครู. สังเกต, 2558)

“...เด็กๆ นักเรียนในโรงเรียน เกียงงานกันในห้องที่เห็นเศษกระดาษก็โทษว่าของคนอื่น...”

(บัวลี ฐุรัตน์. ครู. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนไม่ช่วยเหลือเพื่อนชอบหยอกล้อกัน...”

(ธิดารัตน์ ไตรยพันธ์. ครู. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนฉีกกระดาษเล่นทำให้เศษกระดาษชุกซ่อนอยู่ทำให้เกิดความสกปรกไม่น่าดู...”

(อดุลย์ ระภักดี. ครู. สังเกต, 2558)

“...ถึงแม้ว่าเห็นครูถือสัมภาระเดินมา นักเรียนก็ไม่ช่วยถือของ...”

(วิไลวรรณ เปลี้นคำ. ครู. สังเกต, 2558)

1.1.3.2 การสังเกตพฤติกรรมนอกห้องเรียน

โดยผู้บริหาร

“...นักเรียนในโรงเรียนขาดความตระหนักหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ครูเวรสั่งปฏิบัติหน้าที่จึงสำเร็จ...”

(อดุลย์ชัย สอนไชยา. ผู้อำนวยการ. สังเกต, 2558)

โดยครูผู้สอน

“...ความตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายน้อย ต้องคอยให้ ครูเวรเรียกมากำกับในการปฏิบัติหน้าที่ทุกวัน...”

(ประภาส กาญจนกัณโฑ. ครู. สังเกต, 2558)

“...เด็กๆ เกียงงานไม่รับผิดชอบในหน้าที่ เห็นเศษกระดาษก็ไม่เก็บ ปล່อยให้เป็นหน้าที่ของคนอื่น...”

(บัวลี ฐิรารัตน์. ครู. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนกินขนมแล้วไม่ทิ้งถุงขนมหรือขยะลงในถังขยะ...”

(ธิดารัตน์ ไตรยพันธ์. ครู. สังเกต, 2558)

“...ห้องน้ำมีความสกปรกไม่น่าดูต้องสั่งให้ทำความสะอาดประจำ...”

(อดุลย์ ระภักดี. ครู. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนเอาแต่เล่นไม่สนใจช่วยครูถือของเลย...”

(วิไลวรรณ เปลียนคำ. ครู. สังเกต, 2558)

โดยคณะกรรมการสถานศึกษา

“...นักเรียนมาถึงโรงเรียนแทนที่จะช่วยกันทำความสะอาดกลับเอา แต่เล่นตากแดดเหงื่อไหลไม่ช่วยกันเก็บขยะ...”

(ไอบาส วงศ์อินทร์อยู่. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...สนามกีฬาที่นักเรียนเล่นน่าจะสะอาดก็มีขยะ นักเรียนกินแล้ว ก็ทิ้งไม่เป็นที่...”

(สันทัศน์ ปู่เงิน. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...ห้องน้ำสกปรกมากจนแทบไม่มีใครอยากเข้าไปใช้...”

(ธีระยุทธ จำปาเป้า. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนไม่ช่วยกันทำความสะอาดใต้ต้นไม้ก็มีขยะไม่งามตา...”

(ยมลดา เหาะเหิน. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

โดยผู้ปกครองนักเรียน

“...ต้องให้สั่งให้ทำงานก่อนไปเล่นทุกวัน...”

(สุรจิตร ปาระทาน. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนเล่นแต่มือถือ ไม่ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านเลย ...”

(วีระ เจริญเขต. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

“...ไม่ชอบทำงานบ้าน ต้องมีรางวัลให้ถึงจะทำ...”

(เริ่ม สายแก้ว. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

1.1.3.3 การสังเกตการทำกิจกรรม

โดยผู้บริหาร

“...นักเรียนบางกลุ่มไม่เข้าร่วมกิจกรรม ต้องคอยให้ครูสั่งให้ทำ
จึงจะทำ...”

(อดุลย์ชัย สอนไชยา. ผู้อำนวยการ. สังเกต, 2558)

โดยครูผู้สอน

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนของเราไม่ค่อยมีความตระหนักในหน้าที่
ที่ได้รับมอบหมายให้ ต้องคอยให้ครูเวรเรียกมากำกับในการปฏิบัติหน้าที่ทุกวัน...”

(ประภาส กาญจนกัณโธ. ครู. สังเกต, 2558)

“...เด็กๆ นักเรียนในโรงเรียนไม่ชอบช่วยกันทำงานในหน้าที่
ของตนเอง เกียงงานไม่รับผิดชอบในหน้าที่ เห็นเศษกระดาษก็ไม่เก็บปล่อยให้เป็นที่
ของคนอื่น ต้องให้ครูบอก...”

(บัวลี ฐุรัตน์. ครู. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนกินขนมในช่วงพักรับประทานอาหารแล้วไม่ทิ้งถุงขนม
หรือขยะลงในถังขยะที่ทางโรงเรียนจัดไว้...”

(ธิดารัตน์ ไตรยพันธ์. ครู. สังเกต, 2558)

“...สวนหย่อมบริเวณของโรงเรียนมีต้นไม้ที่ไม่ได้รับการดูแล รดน้ำ
พรวนดิน ทำให้ต้นไม้ส่วนหนึ่งเหี่ยวเฉาและตาย และมีเศษกระดาษชุกซ่อนอยู่ทำให้เกิด
ความสกปรกไม่น่าดู...”

(อดุลย์ ระภักดี. ครู. สังเกต, 2558)

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนของเราไม่ค่อยมีน้ำใจ เห็นครูถือ
สัมภาระเดินมาก็ไม่ค่อยแสดงความมีน้ำใจช่วยถือของ อาจเกิดจากการขาดการปลูกฝัง
คุณธรรมจริยธรรม...”

(วิไลวรรณ เปลี้นคำ. ครู. สังเกต, 2558)

โดยคณะกรรมการสถานศึกษา

“...นักเรียนมาถึงโรงเรียนแทนที่จะช่วยกันทำความสะอาดกลับเอา
แต่เล่นรื้อเข้าแถวไม่การปฏิบัติเอาใจใส่ในหน้าที่...”

(ไอลาส วงศ์อินทร์อยู่. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...ในสนามที่นักเรียนเล่นกีฬาที่มีขยะ นักเรียนก็ไม่ช่วยกันเก็บ...”

(สันทัศน์ ปู่เงิน. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนไม่เข้าไปทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมทำให้ห้องน้ำ
สกปรก...”

(ธีระยุทธ จำปาเป้า. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนขาดความตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้
มีบางชั้นที่ทำได้ดีรู้จักเสียสละ...”

(ยมลดา เหาะเหิน. คณะกรรมการสถานศึกษา. สังเกต, 2558)

โดยผู้ปกครองนักเรียน

“...นักเรียนอยู่บ้านก็ไม่ทำหน้าที่ที่ได้สั่งให้ทำ ต้องให้สั่งให้ทำก่อน
ไปเล่นทุกวัน...”

(สุรจิตร์ ปาระทาน. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

“...นักเรียนเล่นแต่มือถือและขอเงินเติมโทรศัพท์...”

(วีระ เจริญเขต. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

“...ต้องมีรางวัลให้ถึงจะช่วยทำงานบ้าน...”

(เริ่ม สายแก้ว. ผู้ปกครองนักเรียน. สังเกต, 2558)

สรุปการสังเกตปัญหาการมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้าน
กุดนาขาม(เขตชวพิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา
เขต 2 คือ นักเรียนขาดความตระหนักในการรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
ขาดการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

1.1.4 การสัมภาษณ์ด้านปัญหาการมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 มีดังนี้

1.1.4.1 การสัมภาษณ์ผู้บริหาร

“...เมื่อมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้ นักเรียนมักไม่ปฏิบัติตาม...”

(อดุลย์ชัย สอนไชยา. ผู้อำนวยการ. สัมภาษณ์, 2558)

1.1.4.2 การสัมภาษณ์ครูผู้สอน

“...นักเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจ ขาดความตระหนักในการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ ไม่ให้ความร่วมมือกัน ไม่นำขยะไปทิ้ง เกียงงาน ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่...”

(อรัญญา กลับศรี. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนของเรามีความตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายน้อย ต้องคอยให้ครูเวรเรียกมากำกับในการปฏิบัติหน้าที่ทุกวัน...”

(นาคแก้ว ชูรัตน์. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...เด็กนักเรียนในโรงเรียนขาดจิตสาธารณะ ไม่มีน้ำใจ เห็นขยะเคลื่อนตามถนนก็ไม่เก็บ ทำให้โรงเรียนไม่สะอาด...”

(กิตติชัย คำทองแก้ว. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...เด็กนักเรียนทุกวันนี้ขาดจิตสาธารณะขึ้นทุกวัน ไม่ค่อยรักษาและหวงแหนสมบัติของส่วนรวม...”

(รวีวรรณ สมบัติดี. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...เวลาครูเรียกมาช่วยงาน นักเรียนก็มักอยากได้ของตอบแทนเสมอ...”

(นาคแก้ว ชูรัตน์. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

1.1.4.3 การสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา มีดังนี้

“...นักเรียนมาถึงโรงเรียนไม่ทำความสะอาดไม่เอาใจใส่ในหน้าที่...”

(ทักษิณ มายูร. คณะกรรมการสถานศึกษา. สัมภาษณ์, 2558)

“...สนามที่นักเรียนเล่นกีฬาก็มีขยะ นักเรียนก็ทิ้งขยะไม่ช่วยกันเก็บ...”

(ขันตี แกระหัน. คณะกรรมการสถานศึกษา. สัมภาษณ์, 2558)

“...ห้องน้ำห้องส้วมนักเรียนเข้าไปใช้ก็อยากให้รักษาความสะอาดมากกว่านี้...”

(ธีระยุทธ จำปาเป้า. คณะกรรมการสถานศึกษา. สัมภาษณ์, 2558)

“...นักเรียนไม่ปฏิบัติในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากครู...”

(อุทัย ปะตังธานี. คณะกรรมการสถานศึกษา. สัมภาษณ์, 2558)

1.1.4.4 การสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน มีดังนี้

“...นักเรียนอยู่กับตยายเล่นแต่มือถือและขอเงินเติมโทรศัพท์
ไม่ช่วยทำงานบ้านเลยไม่เอาเป็นธุระ ...”

(บุญตา วังมหา. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...ไม่ช่วยงานบ้านบอกก็ไม่อยากทำ ต้องตั้งรางวัลให้ถึงจะทำให้...”

(สนิห พันโกฎ. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...นักเรียนบางกลุ่มมาถึงก็เล่นอย่างเดียวไม่สนใจเก็บขยะ
ช่วยเพื่อนเลย...”

(บุญเรือง หอมบุญมา. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...งานบุญมหาชาตินักเรียนบางกลุ่มก็ขี้เกียจไม่ยอมเข้าร่วมงาน
มาช่วยกันเพื่อสังคม...”

(ชวลิต คุณสิทธิ์. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...ที่บ้านลูกไม่ช่วยงานบ้านเลย จะออกไปเล่นหาเพื่อนไม่ช่วยงาน
ตอนเย็น...”

(วิจิตร ศันท์ภักษ์. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

โดยสรุปแล้วนักเรียนมีปัญหาด้านขาดความตระหนักในหน้าที่
ความรับผิดชอบหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อันส่งผลให้นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นโดยการ
หวังผลตอบแทนและไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน หรือสังคม

1.2 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการมีจิตสาธารณะ
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศกนคร เขต 2 จากเอกสารโรงเรียน ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำ
ปีการศึกษา 2557 และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง สรุปผลด้านสภาพไว้ดังนี้

1.2.1 แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2557 ได้สรุปถึงสภาพปัญหา
การบริหารงานทั่วไป งานกิจการนักเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
พบว่า นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ขาดวินัย ทั้งต่อตนเองและต่อส่วนรวม ไม่มีน้ำใจ
ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่มีการเสียสละต่อส่วนรวม มักหาประโยชน์เฉพาะส่วนตนและพวกพ้อง
ไม่ดูแลสาธารณสมบัติของส่วนรวม การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ต้องให้ครูคอยควบคุมดูแล

อยู่เสมอ แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โรงเรียนได้ใช้แนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน คือ การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดโครงการ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเน้นในเรื่องของการมีจิตสาธารณะของนักเรียน คือ โครงการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เซ็ดชุกรวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนนคร เขต 2

1.2.2 การประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนดำเนินการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อวางแผนดำเนินการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เซ็ดชุกรวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนนคร เขต 2 ในวันที่ 8 มิถุนายน 2558 เวลา 14.30 - 16.00 น. เพื่อชี้แจงเหตุผลในการทำวิจัยในครั้งนี้ แล้วร่วมกันสรุปสภาพและปัญหาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เซ็ดชุกรวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนนคร เขต 2 ตลอดจนร่วมกันเสนอแนวทางพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย

- 1) การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน
- 2) จัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน และ 3) การนิเทศภายในเพื่อแนะนำช่วยเหลือผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจัดทำโครงการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน
โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 โดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการดังนี้

นายอดุลย์ชัย สอนไชยา	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
นายอดุลย์ ระภักดี	ครู คศ.3	รองประธานกรรมการ
นายเกียรติศักดิ์ บุญคง	ครู คศ.3	กรรมการ
นายประภาส กาญจนกันโท	ครู คศ.3	กรรมการ
นางวิไลวรรณ เปลี้นคำ	ครู คศ.3	กรรมการ
นางอรัญญา กลัปศรี	ครู คศ.3	กรรมการ
นางรวีวรรณ สมบัติดี	ครู คศ.3	กรรมการ
นางสาวธิดารัตน์ ไตรยพันธ์	ครู คศ.3	กรรมการ
สิบเอกนาท แพงพา	ครู คศ.3	กรรมการ
นางนาถแก้ว ชูรัตน์	ครู คศ.3	กรรมการ
นางบัวลี ชูรัตน์	ครู คศ.3	กรรมการ
นายกิตติชัย คำทองแก้ว	ครูผู้ช่วย	กรรมการ
นางสาวพีรดา แวงวงศ์	พนักงานราชการ	กรรมการ
นางสาวธีรพันธ์ แก้วศรีรัมย์	ธุรการ	กรรมการ
นายเจษฎาภรณ์ อุ่นเรือน	ครู คศ.1	กรรมการและเลขานุการ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจึงได้ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อวางแผน
ดำเนินงานพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 6 ปฏิทินการดำเนินงานพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม
(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

วัน / เดือน / ปี	กิจกรรมที่ดำเนินการ	หมายเหตุ
1 มิถุนายน 2558	สังเกตพฤติกรรม สัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ขั้นการวางแผน
	วิเคราะห์ปัญหาเพื่อดำเนินงานพัฒนา	
5 มิถุนายน 2558	ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
8 มิถุนายน 2558	ประชุมชี้แจง ปรีกษาหารือ เพื่อร่วมวางแผน กำหนดประเด็นที่ต้องการพัฒนา	
9 มิถุนายน 2558	เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ	
12 มิถุนายน 2558	ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน	ขั้นการปฏิบัติการและการสังเกตการณ์
23 มิถุนายน 2558 –	กิจกรรมเขตชูคนดีหน้าเสาธง	
25 ธันวาคม 2558	กิจกรรมบันทึกความดีประจำวัน	
	กิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาด	
9-10 กรกฎาคม 2558	กิจกรรมเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ	
15 กรกฎาคม 2558	การเข้ารับการอบรมคุณธรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ	
23 มิถุนายน 2558 –	กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม	
25 ธันวาคม 2558		
23 มิถุนายน 2558 –	การนิเทศภายใน	ขั้นการสะท้อนกลับ
25 ธันวาคม 2558		

2. แนวทางพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม
(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย

1. การศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านงอนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ 126 ซึ่งเป็น
โรงเรียนต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน ผู้วิจัยและคณะครู
ได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านงอนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ 126 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในวันที่ 12 มิถุนายน 2558 ด้วยการสังเกต
และสัมภาษณ์ มาเป็นแนวทางในการวางแผนดำเนินการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน
โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1.1 ประชุมคณะครู กรรมการสถานศึกษา เพื่อหาตัวแทนร่วมศึกษาดูงาน
โรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน

1.2 ทำหนังสือขออนุญาตเข้าศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ

1.3 นำคณะผู้ร่วมศึกษาดูงานเข้าศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบตาม
วัน เวลาที่กำหนด ประกอบด้วย คณะครู บุคลากร จำนวน 15 คน

ตาราง 7 กำหนดการศึกษาดูงานการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน ณ โรงเรียนบ้านงอน
หนองพะเนาวิมิตรภาพที่ 126 ในวันที่ 12 มิถุนายน 2558

กำหนดเวลา	กิจกรรมที่ดำเนินการ
07.00 – 07.30 น.	คณะผู้ร่วมศึกษาดูงานรวมกันที่โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร)
07.30 – 08.00 น.	นำคณะออกเดินทางไปโรงเรียนบ้านงอนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ 126
08.00 – 09.30 น.	คณะผู้ร่วมศึกษาดูงานเข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านงอนหนองพะเนา วิมิตรภาพที่ 126 เพื่อรับฟังคำชี้แจงรายละเอียดด้านต่างๆ เกี่ยวกับโรงเรียน
09.30 – 10.45 น.	ซักถามพูดคุยข้อสงสัยและรายละเอียดของกิจกรรมการพัฒนา จิตสาธารณะของนักเรียน
10.45 – 11.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
11.00 – 12.00 น.	สังเกตสภาพต่างๆ ไป พร้อมทั้งสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เยี่ยมชมห้องเรียน และสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
12.00 น.	นำคณะผู้ร่วมศึกษาดูงานเดินทางกลับโรงเรียนบ้านกุดนาขาม (เขตชูวิทยาสาร)

2. การจัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม (เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมเชิดชูคนดีหน้าเสาธง 2) กิจกรรมบันทึกความดีประจำวัน 3) กิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาด 4) กิจกรรมเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ 5) การเข้ารับการอบรมคุณธรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ และ 6) กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม นำเสนอดังตาราง

ตาราง 8 การจัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม (เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในวงรอบที่ 1

กิจกรรม	เป้าหมาย	วิธีเก็บข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้เก็บ	แหล่งข้อมูล	ระยะเวลา
1. กิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน					
1.1 เชิดชูคนดีหน้าเสาธง	เพื่อให้ นักเรียน ได้ปฏิบัติกิจกรรมความดีที่เป็นจิตสาธารณะทุกวัน	สังเกต สัมภาษณ์ บันทึก	แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก	นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย (ป.1 – ม.3)	23 มิถุนายน 2558 – 25 ธันวาคม 2558
1.2 บันทึกความดีประจำวัน	เพื่อให้ นักเรียน ได้ปฏิบัติกิจกรรมความดีที่เป็นจิตสาธารณะทุกวัน	สังเกต สัมภาษณ์ บันทึก	แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก	นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย (ป.1 – ม.3)	23 มิถุนายน 2558 – 25 ธันวาคม 2558
1.3 รณรงค์รักษาความสะอาด	เพื่อฝึกให้ นักเรียน เป็นผู้ที่มีนิสัย รักความสะอาด มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ รู้จักร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม	ประเมิน พฤติกรรม สังเกต สัมภาษณ์	แบบประเมิน พฤติกรรม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์	นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย (ป.1 – ม.3)	23 มิถุนายน 2558 – 25 ธันวาคม 2558

ตาราง 8 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมาย	วิธีเก็บข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้เก็บ	แหล่งข้อมูล	ระยะเวลา
1.4 กิจกรรม เข้าค่าย ฝึกอบรม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาจิต สาธารณะ	เพื่อให้ นักเรียนมี คุณธรรม จริยธรรม และมี ความรู้เรื่องจิต สาธารณะ	ประเมิน พฤติกรรม สังเกต สัมภาษณ์	แบบประเมิน พฤติกรรม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์	นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย (ป.1 - ม.3)	9-10 กรกฎาคม 2558
1.5 การเข้า รับการอบรม คุณธรรม เพื่อพัฒนาจิต สาธารณะ	เพื่อให้ นักเรียนมี ความรู้และมีความ เข้าใจในเรื่องจิต สาธารณะ	ประเมิน พฤติกรรม สังเกต สัมภาษณ์	แบบประเมิน พฤติกรรม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์	นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย (ป.1 - ม.3)	15 กรกฎาคม 2558
1.6 กิจกรรม คนดีศรีบ้าน กุดนาขาม	เพื่อสร้างให้ นักเรียนเป็นคนดีมี จิตสาธารณะ มี ความภูมิใจและ เห็นคุณค่าของ ตนเอง	ประเมิน พฤติกรรม สังเกต สัมภาษณ์	แบบประเมิน พฤติกรรม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์	นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย (ป.1 - ม.3)	23 มิถุนายน 2558 - 25 ธันวาคม 2558
2. การนิเทศ ภายใน	เพื่อแนะนำ ช่วยเหลือกลุ่มผู้ ร่วมวิจัยในการ ดำเนินงานวิจัย เพื่อพัฒนาจิต สาธารณะนักเรียน	บันทึกการ นิเทศ บันทึกการ ประชุม	แบบบันทึก การนิเทศ แบบบันทึก การประชุม		23 มิถุนายน 2558 - 25 ธันวาคม 2558

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ การจัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัยได้ปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อกำหนดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 หลังจากที่ได้ไปศึกษาดูงานที่โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนา

มิตรภาพที่ 126 ในวันที่ 12 มิถุนายน 2558 โดยได้ตกลงร่วมกันจัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนโรงเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาธา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 โดยใช้กิจกรรมในการพัฒนา ดังนี้

2.1 กิจกรรมเขตชูคนดีหน้าเสาธง เป็นการกล่าววยกย่องชมเชยนักเรียนที่ได้ทำความดีและมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีจิตสาธารณะหน้าเสาธงหลังเคารพธงชาติ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน 2558 ถึงวันที่ 25 ธันวาคม 2558 มอบหมายให้เป็นหน้าที่ของครูเวรประจำวัน เน้นเฉพาะการเสริมแรงด้านบวก เช่น การให้กำลังใจ กล่าวชมเชยนักเรียนที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะบันทึกในสมุดบันทึกความดี

ตาราง 9 การปฏิบัติหน้าที่ของครูเวรประจำวัน โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาธา)

วัน	ครูเวรประจำวัน
วันจันทร์	นายประภาส กาญจนกัณโห, นายกิตติชัย คำทองแก้ว
วันอังคาร	สิบเอกนาท แพงพา, นางสาวธิดารัตน์ ไตรยพันธ์
วันพุธ	นางอรัญญา กลับศรี, นางสาวพิรดา แวงวงศ์, นายเจษฎาภรณ์ อุ่นเรือน
วันพฤหัสบดี	นายอดุลย์ ระภักดี, นางบัวลี ชูรัตน์, นางวิไลวรรณ เปลี้นคำ
วันศุกร์	นายเกียรติศักดิ์ บุญคง, นางนาถแก้ว ชูรัตน์, นางรวิวรรณ สมบัติดี

2.2 กิจกรรมบันทึกความดีประจำวัน เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน 2558 ถึง 25 ธันวาคม 2558 จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนคิดที่จะทำความดีทุกวัน รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ช่วยเหลือคนอื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ดูแลรักษาสาธารณสมบัติด้วยความเต็มใจ โดยให้นักเรียนได้บันทึกความดีที่ตนเองได้กระทำในแต่ละวันลงในสมุดบันทึกของตนเองแล้วนำมาให้ครูประจำชั้นรับรอง

2.3 กิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาด เป็นการมอบหมายให้นักเรียนดูแลรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับมอบหมายตลอดทั้งวัน เริ่มดำเนินการระหว่างวันที่ 23 มิถุนายน 2558 ถึง 25 ธันวาคม 2558 ช่วงเวลาปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม 07.30 – 08.15 น. ก่อนทำกิจกรรมหน้าเสาธงเคารพธงชาติ จะแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม คละกันตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ 1 กลุ่มสีเขียว

มีนายอนิรุฑ มอมเมาะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นหัวหน้า กลุ่มที่ 2 กลุ่มสีฟ้า มีเด็กหญิงอารีญา ผาบจุงกุง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นหัวหน้า กลุ่มที่ 3 กลุ่มสีชมพู มีเด็กชายรุ่งอรุณ ภัคตะไชย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นหัวหน้า กลุ่มที่ 4 กลุ่มสีเหลือง มีเด็กชายณัฐพงศ์ จำปาเป้า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นหัวหน้า กลุ่มที่ 5 กลุ่มสีแดง มีเด็กหญิงชุตติมา แพงพา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นหัวหน้า ทั้ง 5 กลุ่ม ต้องรักษาความสะอาดสถานที่รับผิดชอบให้สะอาดอยู่ตลอด โดยมีคำสั่งแต่งตั้งครูประจำวันกลุ่มสีควบคุมดูแลและคณะกรรมการนักเรียนสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย เกี่ยวกับพัฒนาการจิตสาธารณะด้านการรักษาความสะอาด ระยะเวลา ดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันสรุปคะแนนของแต่ละกลุ่มสีเพื่อมอบรางวัล ให้กลุ่มสีที่มีคะแนนสะสมสูงสุด พร้อมทั้งกล่าวชมเชยที่หน้าเสาธง และประชาสัมพันธ์ ให้ชุมชนได้ทราบผ่านระบบเสียงตามสายของโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 10 แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มสีรณรงค์รักษาความสะอาด โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เซตชู วิทยาสาร)

กลุ่มสี	หัวหน้ากลุ่ม	ชั้น	ครูที่ปรึกษากลุ่มสี	หมายเหตุ
สีเขียว	นายอนิรุฑ มอมเมาะ	ม.3	นายประภาส กาญจนกันโท	
สีฟ้า	เด็กหญิงอารีญา ผาบจุงกุง	ม.2	นางอรุณญา กลับศรี	
สีชมพู	เด็กชายรุ่งอรุณ ภัคตะไชย	ม.1	นางวิไลวรรณ เปลียนคำ	
สีเหลือง	เด็กชายณัฐพงศ์ จำปาเป้า	ป.6	นางสาวธิดารัตน์ ไตรยพันธ์	
สีแดง	เด็กหญิงชุตติมา แพงพา	ป.5	นายอดุลย์ ระภักดี	

ตาราง 11 มอบหมายบริเวณรับผิดชอบกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาด โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เซตชูวิทยาสาร)

วัน	โซน 1	โซน 2	โซน 3	โซน 4	โซน 5	หมายเหตุ
จันทร์	สีเขียว	สีแดง	สีเหลือง	สีชมพู	สีฟ้า	
อังคาร	สีฟ้า	สีเขียว	สีแดง	สีเหลือง	สีชมพู	
พุธ	สีชมพู	สีฟ้า	สีเขียว	สีแดง	สีเหลือง	
พฤหัสบดี	สีเหลือง	สีชมพู	สีฟ้า	สีเขียว	สีแดง	
ศุกร์	สีแดง	สีเหลือง	สีชมพู	สีฟ้า	สีเขียว	

- หมายเหตุ : โชน 1 บริเวณสนามฟุตบอล สนามตะกร้อ และสนามวอลเลย์บอล
 โชน 2 บริเวณถนนหน้าอาคาร 1 และอาคาร 2
 โชน 3 บริเวณถนนหน้าอาคาร 4
 โชน 4 บริเวณลานต้นตะโก และรอบเสาธง
 โชน 5 บริเวณถนนหน้าอาคาร 3 จนถึงบ่อปลา

2.4 กิจกรรมเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ดำเนินการโดยพระวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อให้นักเรียนมีจิตใจที่ดีงามและแสดงออกของพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันประชุมวางแผนปรึกษาหารือในวันที่ 8 มิถุนายน 2558 เพื่อหาวิธีการที่จะทำให้นักเรียนเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจและเกิดความตระหนักในการสร้างจิตสาธารณะ ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นหลายๆ ด้าน จนได้ข้อสรุปจัดกิจกรรมเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ โดยกราบบังคมทูลพระวิทยากร 3 รูป ได้แก่

- 1) พระครูปริยัติสิริวัฒน์ (ธนู จันดีสี)
- 2) พระมหาสุริยา สุริยเมโธ
- 3) พระสุวิพรหม สุวิชาโน

เป็นพระวิทยากรให้ความรู้เรื่องจิตสาธารณะให้กับนักเรียน โดยจัดกิจกรรม ในวันที่ 9 - 10 กรกฎาคม 2558 ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ตาราง 12 การเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน

วัน	เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
9 กรกฎาคม 2558	08.00 น.	นักเรียนลงทะเบียนที่หอประชุม	1) พระครูปริยัติสิริวัฒน์ (ธนู จันดีสี)
	08.30 - 09.00 น.	พิธีการเปิดการอบรม/พิธีมอบตัวเป็นศิษย์	
	09.00 - 10.00 น.	สมาทานศีล 5 / เข้าถึงความ เป็นชาวพุทธ	2) พระมหาสุริยาสุริยเมโธ
	10.00 - 11.15 น.	- กิจกรรม “ค่ายฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน” - บันทึกคนสำคัญจิตสาธารณะ / เรียนรู้กติกาการอยู่ร่วมกัน แบบมีจิตสาธารณะ	3) พระสุวิพรหมสุวิชาโน
	11.30 - 12.45 น.	รับประทานอาหาร / พัก	

ตาราง 12 (ต่อ)

วัน	เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
9 กรกฎาคม 2558	13.00 – 16.00 น.	- ธรรมะบรรยาย “จิตสาธารณะ”/คนดีมีคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ - กิจกรรม “รวมความแตกต่างให้เป็นหนึ่งเดียว” - ทำอย่างไร.....คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ - ธรรมะจากสื่อสภาพปัญหาสังคม “วัยรุ่น.....กับจิต สาธารณะ”	1) พระครูปริยัติ สิริวัฒน์ (ธมฺ ัจฉฺสี) 2) พระมหาสุริยา สุริยเมโธ 3) พระสุวิกรม สุวิชาโน
	16.00 – 17.00 น.	พัก / ทำภาระกิจส่วนตัว	
	17.00 – 18.00 น.	รับประทานอาหารเย็น	
	18.00 – 19.30 น.	- สวดมนต์ ทำวัตร, บริหารจิตเจริญปัญญา - ศึกษาเหตุการณ์ในดินแดนพุทธภูมิและการมีจิต สาธารณะ	
	19.30 – 20.00 น.	- กิจกรรม “ positive and creative thinking” - แคะพลิกความคิดชีวิตก็เปลี่ยน ในหัวข้อการมีจิตสาธารณะ	
	20.30 – 22.00 น.	กิจกรรม “สามแสงแห่งศรัทธา จุดเทียนชัยถวายราชสดุดี”	
	22.00 น.	ธรรมะหลับสบาย/พักผ่อน	
10 กรกฎาคม 2558	04.30 – 05.30 น.	ตื่นนอน, ทำภาระกิจส่วนตัว	1) พระครูปริยัติ สิริวัฒน์ (ธมฺ ัจฉฺสี) 2) พระมหาสุริยา สุริยเมโธ 3) พระสุวิกรม สุวิชาโน
	05.30 – 06.15 น.	- สวดมนต์ทำวัตร, บริหารจิตเจริญปัญญา - ขยับกายสบายชีวิติพุทธ/ตามรู้เท่าทันปัจจุบันขณะ	
	06.15 – 07.00 น.	เดินจงกรม	
	07.00 – 08.45 น.	รับประทานอาหาร/พักเก็บสัมภาระ/บำเพ็ญประโยชน์	
	09.00 – 10.00 น.	พลังบวกของชีวิต/การสร้างความฝันและกำลังใจให้ ตนเองมีจิตสาธารณะ	
	10.00 – 11.30 น.	ปรัชญาหน้ากุฏิ “ไอส์ไตน์ถาม..พระพุทธเจ้าตอบ” - ปุจฉาวิสัชนา ทุกคำถามทุกความสงสัยใน พระพุทธศาสนา - ตักบาตรความดี มีจิตสาธารณะ	
	11.00 – 11.30 น.	พิธีปิดการอบรม // ทำแบบประเมิน	
	11.30 – 12.45 น.	รับประทานอาหาร / พัก	
	13.00 – 14.00 น.	พิธีอธิษฐานจิตเพื่อชีวิตใหม่จิตดีมีจิตสาธารณะ	
	14.00 – 15.00 น.	กิจกรรม “ดวงประทีป.....แห่งรักแท้มีจิตสาธารณะ”	
15.00 – 15.30 น.	พิธีปิดค่าย		

2.5 กิจกรรมเข้ารับการอบรมคุณธรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน ที่ดำเนินการโดยวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อให้นักเรียนมีจิตใจที่ดั่งามและ แสดงออกของพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันประชุมวางแผน ปรัชญาหรือ ในวันที่ 8 มิถุนายน 2558 เพื่อหาวิธีการที่จะทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจและเกิดความตระหนักในการสร้างจิตสาธารณะ ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น หลายๆ ด้าน จนได้ข้อสรุปจัดกิจกรรมเข้ารับการอบรมคุณธรรม เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ โดยติดต่อประสานงานกับวิทยากรเพื่อดำเนินการอบรม จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

- 1) คุณครูบุญเพ็ง แสนอุบล
- 2) คุณครูลำพูน จันทร์มาลา

เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องจิตสาธารณะให้กับนักเรียน โดยจัดกิจกรรม ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2558 ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

2.6 กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม เป็นการคัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง ที่ทำความดีด้วยจิตสาธารณะเพื่อมอบรางวัลและเกียรติบัตรประจำปี ดำเนินการระหว่าง วันที่ 23 มิถุนายน 2558 ถึง 25 ธันวาคม 2558 โดยคัดเลือกจากนักเรียนชาย 1 คน นักเรียนหญิง 1 คน จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมี จิตสาธารณะตามตัวชี้วัดที่หลักสูตรต้องการ คือ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวัง สิ่งตอบแทนและเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม ซึ่งกิจกรรมนี้ พบว่านักเรียนจะพยายามทำความดีโดยเฉพาะแสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะเพื่อให้ ตนเองได้ถูกบันทึกชื่อในสมุดบันทึกความดีและเมื่อสิ้นปีการศึกษาก็จะทำการสรุปคะแนน และประกาศเป็นคนดีศรีบ้านกุดนาขาม มอบเกียรติบัตรและได้รางวัลความดีประกาศ ให้ชุมชนรับทราบ

3. การนิเทศและติดตามการจัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 เป็นการให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะดำเนินการระหว่างวันที่ 23 มิถุนายน 2558 ถึง 25 ธันวาคม 2558 เพื่อช่วยเหลือผู้ร่วมวิจัยในขณะดำเนินกิจกรรมต่างๆ เมื่อเจอ ปัญหาจะให้คำปรึกษาร่วมหาทางแก้ปัญหา และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่อไป ระหว่างการนิเทศ ติดตาม จะมีการประชุม เพื่อรายงานความคืบหน้าของกิจกรรม ชักถาม

ปัญหาอุปสรรคและเสนอแนะแนวทางแก้ไข และหลังจากการนิเทศสิ้นสุด จะมีการประชุมสรุปผลการนิเทศและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อไป

3. ผลการติดตามการจัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

ในขั้นนี้เป็นการสังเกตและติดตามการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมวิจัยและคณะครูโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร)ทุกคน ซึ่งขั้นตอนนี้จะมีลักษณะผสมผสานและปฏิบัติไปพร้อมๆ กับการดำเนินงานในขั้นที่ 2 คือ ขั้นการปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตและสัมภาษณ์ ดังการนำเสนอ ดังนี้

3.1 การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ผลจากการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน คือ โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ 126 ในวันที่ 12 มิถุนายน 2558 โดยคณะครู 18 คน จากการสังเกต สัมภาษณ์ และพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ พบว่า โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ 126 เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนอยู่เสมอและหลากหลายกิจกรรมครบทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ หรือด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยปัจจุบันจะเน้นในเรื่องความมีจิตสาธารณะของนักเรียน สำหรับกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ และประสบการณ์จริง เข้าใจในความหมายของจิตสาธารณะนักเรียน มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง สนุกสนาน เกิดความเข้าใจ มีความตระหนักในภาระหน้าที่สร้างจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้นอย่างน่าพอใจ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ 126

“...นักเรียนของเราจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการหรือด้านจิตใจ เพราะสังคมทุกวันนี้ด้านวัตถุเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้า แต่ด้านจิตใจคุณธรรมโดยเฉพาะจิตสาธารณะเสื่อมถอยลงไปมาก...”

(แก๊สวักล่า ประธานันท์. ผู้อำนวยการ. สัมภาษณ์, 2558)

“...โรงเรียนของเราจะจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน เป็นระยะๆ นักเรียนจะมีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนห้องอื่นๆ ชั้นอื่นๆ และเพื่อนโรงเรียนอื่น โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จากวิทยากรภายนอกเพื่อเป็นการกระตุ้น ให้นักเรียนของเรามีความกระตือรือร้น นำประสบการณ์มาปรับใช้ในโรงเรียน ในชีวิตประจำวันได้ด้วย...”

(บุญเพ็ง แสนอุบล. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...รู้สึกว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ได้ฝึกฝนบ่อยๆ ได้เรียนรู้จากครูที่หลากหลายทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน นักเรียนจะรู้สึกจริงๆ ฟังลึกและสามารถนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้ออกมาใช้แก่ สถานการณ์ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น...”

(ลำพูน จันทร์มาลา. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านงอนหนองพะเนา
มิตรภาพที่ 126

“...รู้สึกประทับใจและคุ้มค่ามากที่ได้มาศึกษาดูงานที่โรงเรียนบ้าน
งอนหนองพะเนามิตรภาพที่ 126 นักเรียนมีความประพฤติเรียบร้อย ครูก็เก่งมาก...”

(บัวลี ชุรรัตน์. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติจริง ได้ฝึกฝน
บ่อยๆ ได้เรียนรู้จากครูที่มีประสบการณ์ นักเรียนก็จะสามารถนำความรู้ประสบการณ์
ที่ได้มาใช้แก้ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม...”

(รวีวรรณ สมบัติดี. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...โรงเรียนของเราถ้าครูจัดกิจกรรมเหมือนโรงเรียนนี้ นักเรียนคงจะ
สนุกและตั้งใจเรียนมากขึ้น อยากให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมือนโรงเรียน
บ้านงอนหนองพะเนามิตรภาพที่ 126...”

(ประภาส กาญจนกันโท. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...ดีใจที่ได้มาศึกษาดูงานที่โรงเรียนนี้ ได้ความรู้และประสบการณ์
หลายอย่าง เช่น การทำกิจกรรมต่างๆ คุณครูจะแบ่งเป็นกลุ่มให้นักเรียนแบ่งหน้าที่กันเอง
เมื่อมีการแต่งตั้งหัวหน้า สมาชิกจะเชื่อฟังหัวหน้ามาก...”

(กิตติชัย คำทองแก้ว. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

ผลจากการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน คือ โรงเรียนบ้านงอนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ 126 ในวันที่ 12 มิถุนายน 2558 พบว่า คณะผู้ร่วมศึกษาดูงานได้รับความรู้และประสบการณ์ และได้เห็นสภาพโดยทั่วๆ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริงของโรงเรียน

จากการสังเกตสภาพโดยทั่วไปปัจจุบันโรงเรียนบ้านงอนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ 126 เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,677 คน ข้าราชการครูจำนวน 63 คน พนักงานราชการจำนวน 1 คน พนักงานธุรการจำนวน 1 คน ครูอัตราจ้างเงินงบประมาณจำนวน 2 คน ครูอัตราจ้างเงินอุดหนุนรายหัวจำนวน 14 คน ครูสอนเด็กพิเศษจำนวน 1 ช่างครุภัณฑ์ 3 จำนวน 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว (ภารโรง) จำนวน 1 คน รวม 85 คน ชาย 26 คน หญิง 59 คน มีอาคารเรียนถาวรจำนวน 6 หลัง 46 ห้องเรียน อาคารเรียนชั่วคราว(งบชุมชน) จำนวน 3 หลัง อาคารเอนกประสงค์จำนวน 1 หลัง หอพระจำนวน 1 แห่ง ส้วมจำนวน 10 หลัง 49 ที่นั่ง สนามฟุตบอลจำนวน 1 สนาม สนามวอลเลย์บอลจำนวน 1 สนาม สนามบาสเกตบอลจำนวน 1 สนาม สนามตะกร้อจำนวน 1 สนาม สนามเปตองจำนวน 1 สนาม สวนสุขภาพ สนามเด็กเล่นจำนวน 1 แห่ง

คำขวัญของโรงเรียน เรียนดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม

ปรัชญาโรงเรียน เป็นคนดี มีคุณธรรม นำสังคม

สีประจำโรงเรียน สีฟ้า สีเหลือง

อักษรย่อของโรงเรียน ม.ภ. 126

การจัดการเรียนการสอนจะเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง และมีการสอดแทรกคุณธรรมพื้นฐานตลอดเวลาโดยเฉพาะในเรื่องความมีจิตสาธารณะ การรู้จักแบ่งปัน มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น รู้จักหน้าที่ที่ตนเองพึงปฏิบัติ ช่วยเหลือผู้อื่นทุกครั้งที่มีโอกาสโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน โดยจะเริ่มตั้งแต่เข้าสู่บริเวณโรงเรียน รุ่นพี่จะช่วยคุณครูรับน้องอนุบาลจากผู้ปกครองไปส่งที่ห้อง ช่วยดูแลรักษาความสะอาดบริเวณภายในโรงเรียน และบริเวณรอบๆ โรงเรียน ตามที่ได้รับมอบหมายประจำวัน จัดแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างหลากหลาย เช่น มุมหนังสือหน้าห้องซึ่งเป็นหนังสือเกี่ยวกับวิชาการและหนังสือที่ส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ การสร้างคุณงามความดี มุมข่าวสาร เสียงตามสายและห้องสมุดที่มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และยังจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน พร้อมทั้งยังเปิดโอกาสให้โรงเรียนใกล้เคียงเข้าร่วมกิจกรรมด้วย สำหรับกิจกรรมพัฒนา

จิตสาธารณะที่โรงเรียนจัดขึ้น มีดังนี้ กิจกรรมเข้าค่ายพัฒนาจิต กิจกรรมทำดีวันละนิด จิตแจ่มใส กิจกรรมพี่ช่วยน้อง กิจกรรมหนูน้อยอาสา กิจกรรมทำบุญวันพระ กิจกรรมนั่งสมาธิก่อนเรียน กิจกรรมเปิดสมองตอนเช้า กิจกรรมเดินแถวกลับบ้าน กิจกรรมอบรมทุกวันศุกร์ กิจกรรมน้องไหว้พี่คนดีไหว้ครู กิจกรรมเสียงตามสาย และกิจกรรมสุขภาพจิตดี ชีวีแจ่มใส

3.2 กิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) ประกอบด้วย 1) กิจกรรมเชิดชูคนดีหน้าเสาธง 2) กิจกรรมบันทึกความดีประจำวัน 3) กิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาด 4) กิจกรรมเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน 5) กิจกรรมเข้ารับการอบรมคุณธรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน 6) กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม

3.2.1 กิจกรรมเชิดชูคนดีหน้าเสาธง จากการสังเกตการณ์ การดำเนินงานกิจกรรมเชิดชูคนดีหน้าเสาธง เริ่มตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน 2558 ถึง 25 ธันวาคม 2558 เป็นการกล่าวยกย่องชมเชยนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะหน้าเสาธงหลังเคารพธงชาติและบันทึกชื่อไว้ในสมุดบันทึกความดี หลังจากมีการดำเนินการต่อเนื่องนักเรียนจะมีความกระตือรือร้นที่จะทำความดีเพื่อให้ตนเองได้ถูกบันทึกชื่อไว้ในสมุดบันทึกความดี

“...การพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน โดยจัดกิจกรรมเชิดชูคนดีหน้าเสาธง ถ้าครูทุกคนเอาใจใส่อย่างจริงจังและดำเนินการต่อเนื่องตลอดไป รับรองได้ว่านักเรียนของเราจะเป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามต้องการแน่นอน และสามารถเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนใกล้เคียงได้...”

(อดุลย์ชัย สอนไชยา. ผู้อำนวยการ. สัมภาษณ์, 2558)

“...นักเรียนแข่งกันทำความดี ต่างคนต่างทำความดี มีความพยายามที่จะทำความดี ยิ่งมีการกล่าวยกย่องชมเชยหน้าเสาธงยิ่งสร้างความภาคภูมิใจให้กับนักเรียนและผู้ปกครองที่ผ่านไปมา คนภายนอกเข้ามาพบเห็นก็ได้รับคำชมเชยตลอด...”

(นาคแก้ว ชูรัตน์. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...คุณครูพูดเพราะ น่าฟังมาก ยกตัวอย่างการทำความดีในสถานการณ์ต่างๆ ทุกคนสามารถทำความดีได้ทุกที่ทุกเวลา การทำความดีจะทำให้เรามีความสุขและคนรอบข้างเราก็มีความสุข...”

(พงศกร จำปาเป้า. ผู้ปกครอง. สัมภาษณ์, 2558)

“...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมากคุณครูสอนให้เรารู้จักการช่วยเหลือผู้อื่นก่อนที่จะให้ผู้อื่นช่วยเหลือเรา รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และกล่าววยกย่องชมเชยคนที่ทำความดีในแต่ละเช้าหน้าเสาธงทำให้เราอยากทำความดีทุกวัน...”

(อาริยา ผาบจุงกุง. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...หนูชอบกิจกรรมนี้มากค่ะ เพราะหนูได้ถูกบันทึกชื่อในสมุดความดีบ่อยๆ พี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ก็รู้จัก อยากมาคุยด้วยทั้งที่หนูไม่ใช่คนบ้านกุดนาขามแต่มาเรียนที่โรงเรียนบ้านกุดนาขาม รู้สึกรักโรงเรียน รักคุณครู และภูมิใจมากค่ะ ...”

(รัตนาวลี อินธิจักร. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

จากผลการสังเกตและสัมภาษณ์ การดำเนินงานกิจกรรมเชิดชูคนดีหน้าเสาธง สรุปผลได้ดังนี้

1) นักเรียนมีความพยายามที่จะทำความดีในทุกๆ วัน เพื่อจะได้บันทึกชื่อในสมุดบันทึกความดี

2) นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น

3) ครูมีเวลาปลูกฝังคุณธรรมเรื่องความมีจิตสาธารณะนักเรียนทุกวัน

3.2.2 กิจกรรมบันทึกความดีประจำวัน เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 23

มิถุนายน 2558 ถึง 25 ธันวาคม 2558 จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนคิดที่จะทำความดีทุกวัน รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ช่วยเหลือคนอื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ดูแลรักษาสาธารณสมบัติด้วยความเต็มใจ โดยให้นักเรียนได้บันทึกความดีที่ตนเองได้กระทำในแต่ละวันลงในสมุดบันทึกของตนเองแล้วนำมาให้คุณครูประจำชั้นรับรอง ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...นักเรียนมีความกระตือรือร้นมาก พยายามทำความดี บางทีก็แข่งกัน ซึ่งเป็นการดีมากที่นักเรียนแข่งกันทำดี...”

(เกียรติศักดิ์ บัญคง. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดี สามารถทำให้นักเรียนเลือกที่จะทำความดีและเป็นการปลูกฝังคุณธรรมด้านจิตสาธารณะให้เขา...”

(วิไลวรรณ เปลี่ยนคำ. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...หนูดีใจที่ได้ทำความดีทุกวัน การกระทำต่างๆ ถ้าไม่ทำให้ตนเอง และคนอื่นเดือนร้อน แต่กลับเป็นประโยชน์และทำให้คนอื่นมีความสุข โดยที่เราไม่ได้หวัง สิ่งตอบแทน ก็คือความดี...”

(ภาวิณี มะลิดา. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...ในทุกๆ วัน พวกเราจะเอาลายเซ็นคุณครูมานับแข่งกัน เพราะ นั่นคือ วันนี้ใครทำความดีได้มากกว่ากัน...”

(จตุพร หนูเนียม. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

ผลจากการสังเกตและสัมภาษณ์ การจัดกิจกรรมบันทึกความดี ประจำวันสรุปผลได้ดังนี้

- 1) นักเรียนพยายามทำความดีทุกวัน
- 2) นักเรียนรู้จักการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- 3) นักเรียนรู้จักดูแลรักษาสิ่งของที่เป็นสาธารณสมบัติ

3.2.3 กิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาด เป็นการมอบหมาย

ให้นักเรียนดูแลรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับมอบหมายตลอดทั้งวัน ดำเนินกิจกรรมระหว่างวันที่ 23 มิถุนายน 2558 ถึง 25 ธันวาคม 2558 ช่วงเวลาปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม 07.30 – 08.15 น. ก่อนทำกิจกรรมหน้าเสาธงเคารพธงชาติ จะแบ่งนักเรียน ออกเป็น 5 กลุ่ม คละกันตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า เมื่อเริ่มกิจกรรมนี้แรกๆ นักเรียนชั้นอนุบาลและชั้นประถมต้นยังไม่รู้จักการทำงานกลุ่ม ยังสับสนว่าตนเองรับผิดชอบบริเวณใดเนื่องจากในแต่ละวันบริเวณที่รับผิดชอบจะเปลี่ยนไป พี่ชั้นมัธยมต้องคอยชี้แจงแนะนำน้อง ต้องคอยไปเรียกไปเตือนชวนน้องมาทำกิจกรรม และให้ดูพี่ในกลุ่มว่าวันนี้รับผิดชอบบริเวณใด แต่เมื่อดำเนินกิจกรรมมาได้ระยะหนึ่งนักเรียนเริ่มคุ้นเคยและจำสมาชิกในกลุ่มได้ จำบริเวณที่รับผิดชอบได้ นักเรียนเริ่มสนุก ทำงานอย่างมีความสุขและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จะมีการสรุปผลการทำกิจกรรมเป็นคะแนนให้แต่ละกลุ่มสี่ทุกวันโดยคณะครูและกลุ่มผู้วิจัย ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...นักเรียนมีความรับผิดชอบในกลุ่มสี่ของตนเองดีมาก และมี ความสุขในการทำกิจกรรม ช่วงหลังครูไม่ต้องควบคุมดูแลเลยแค่คอยดูแลอยู่ห่างๆ เพราะ มีหัวหน้ากลุ่มคอยกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดเมื่อมีปัญหาถึงจะแจ้งให้ครูผู้รับผิดชอบเพื่อ ร่วมกันหาแนวทางแก้ไข...”

(อดุลย์ ระภักดี. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...โรงเรียนของเราสะอาดขึ้นมาก ถือเป็นการลดภาระของนักการศึกษาโรงเรียนและยังเป็นการปลูกฝังคุณธรรมหลายอย่างทั้งเรื่องความสามัคคี ความรับผิดชอบ ในหน้าที่ การให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นผลให้โรงเรียนเราน่าเรียนน่าอยู่...”

(อรัญญา กลับศรี. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...เป็นกิจกรรมที่ดีมาก ทำให้โรงเรียนเราสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ขอชื่นชมว่านักเรียนโรงเรียนเราเป็นผู้มีความรับผิดชอบ รักษาความสะอาด มีจิตสาธารณะ ...”

(บัวลี ชูรัตน์. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อโรงเรียนและต่อตัวพวกหนูด้วย หนูชอบอยู่โรงเรียนที่สะอาดเป็นระเบียบ พอกลับบ้านไปเห็นบริเวณรอบๆ บ้านสกปรก หนูก็จะเก็บกวาดทันทีค่ะ...”

(ณัฐพร หนูเนียม. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...ในช่วงพักระหว่างคาบเรียนเวลาพวกหนูเดินไปห้องน้ำ ถ้าเห็นเศษกระดาษหรือถุงพลาสติกเราจะเก็บทันที เพราะพวกเราไม่อยากให้บริเวณโรงเรียนที่เราอยู่ทั้งวันสกปรก...”

(ธัญวรัตน์ ศรีโอภา. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...ผมรู้สึกว่ายesterdayโรงเรียนของเราเปลี่ยนไปมาก นักเรียนรุ่นพี่จะสอนน้องให้ทำความสะอาด สอนน้องให้รู้จักทิ้งขยะลงถัง และคอยสอดส่องดูแลบริเวณที่ตนเองรับผิดชอบเพราะกลัวจะเสียคะแนน ทุกคนแข่งกันทำความดีเพราะอยากถูกบันทึกชื่อในสมุดความดี...”

(วีระวัฒน์ พันโกฏ. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...เป็นกิจกรรมที่ดีมาก ทำให้โรงเรียนเราสะอาด เมื่อมีผู้มาพบเห็น ก็จะได้ชื่นชมว่านักเรียนโรงเรียนนี้เป็นผู้มีความรับผิดชอบ รักษาความสะอาด มีจิตสาธารณะ...”

(ศราวุธ ชาวกอแก้ว. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

จากการสังเกตและสัมภาษณ์ การจัดกิจกรรมรณรงค์รักษา
ความสะอาด สรุปผลได้ดังนี้

- 1) นักเรียนทำกิจกรรมด้วยความเต็มใจ การจัดกิจกรรมรณรงค์รักษา
ความสะอาด สรุปผลได้ดังนี้
- 2) ครู ผู้ปกครองพอใจในพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกทั้งที่บ้าน
และที่โรงเรียน
- 3) โรงเรียนสะอาด น่าอยู่ ส่งผลให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของนักเรียน

3.2.4 กิจกรรมเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนา
จิตสำนึกนักเรียน ที่ดำเนินการโดยวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อให้นักเรียน
มีจิตใจที่ดีงามและแสดงออกของพฤติกรรมที่มีจิตสำนึก ดำเนินการในวันที่ 9-10
กรกฎาคม 2558 ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) อำเภอเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ จำนวน 81 คน พบว่า ในวันแรกช่วงเช้า
นักเรียนยังไม่กล้าแสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น การนำสวดมนต์ไหว้พระ การนำ
อาราธนาศีล อาราธนาธรรม คุณครูต้องได้ระบุชื่อให้เป็นผู้นำ หรือการร่วมสนทนาถาม –
ตอบ กับท่านพระครู จนกระทั่งถึงกิจกรรมละลายพฤติกรรม นักเรียนถึงได้กล้าร่วม
กิจกรรมอย่างเต็มที่และเต็มใจ ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...กิจกรรมในสองวันนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก เพราะเน้นการปฏิบัติจริง
ได้รับความรู้เรื่องการมีจิตสำนึกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตสำนึกตาม
ตัวบ่งชี้ที่หลักสูตรกำหนด...”

(อตุลย์ชัย สอนไชยา. ผู้อำนวยการ. สัมภาษณ์, 2558)

“...กิจกรรมที่จัดขึ้นนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก เพราะเน้นการปฏิบัติจริง
นักเรียนเราได้รับความรู้เรื่องการมีจิตสำนึกและได้ฝึกปฏิบัติจริงด้วย...”

(นาท แพงพา. ครู. สัมภาษณ์, 2558)

“...ตอนแรกผมไม่กล้าแสดงออกเพราะกลัวท่านพระครู ได้ยินมาว่า
ท่านดุมาก แต่เมื่อได้รับฟังธรรมะและร่วมกิจกรรมกับท่าน จึงรู้ว่าท่านใจดีมาก มีจิตเมตตา
กับทุกคน ผมดีใจที่ได้ร่วมกิจกรรมนี้ครับ...”

(ณัฐพงษ์ พันธุ์โน. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...ครั้งแรกคุณแม่ไม่ยอมให้มา แต่พอคุณแม่ตามมาดู คุณแม่ยอมรับว่าเป็นกิจกรรมที่ดีมาก และหายห่วงเพราะคุณครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนดีมาก...”

(เฟื่องฟ้า แกระหัน. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2558)

“...กิจกรรมทั้งสองวันนี้เป็นกิจกรรมที่ดีสำหรับนักเรียนโดยตรง เพราะเป็นการปฏิบัติจริง อีกทั้งได้รับความรู้เรื่องการมีจิตสาธารณะและจะนำไปสู่พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะ...”

(พระครูปริยัติสิริวัฒน์ (ธนู จันดีลี), พระ, สัมภาษณ์, 2558)

“...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดี เพราะเป็นประสบการณ์ที่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและสังคมที่ดีต่อไปในอนาคต...”

(พระมหาสุริยา สุริยเมธ, พระ, สัมภาษณ์, 2558)

“...กิจกรรมนี้เป็นเน้นการปฏิบัติจริง พร้อมได้รับความรู้เรื่องการมีจิตสาธารณะรู้จักการเสียสละช่วยเหลือกัน ที่จะนำไปสู่สังคมที่มีแต่ความสุข...”

(พระสุวิกรม สุวิชาโน, พระ, สัมภาษณ์, 2558)

จากการสังเกตและสัมภาษณ์ การดำเนินกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สรุปผลได้ ดังนี้

- 1) นักเรียนได้รับความรู้ มีความเข้าใจในความหมายของจิตสาธารณะ มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง สนุกสนาน ร่วมกิจกรรมด้วยความสุข
- 2) นักเรียนมีความตระหนักในภาระหน้าที่สร้างจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้นเป็นที่น่าพอใจ
- 3) นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมจริงทำให้เกิดพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น

3.2.5 กิจกรรมเข้ารับการอบรมคุณธรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

นักเรียน ดำเนินการในวันที่ 15 กรกฎาคม 2558 ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านกุดนาขาม (เขตชูวิทยาสาร) อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 149 คน พบว่า กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ ประสบการณ์ มีความรู้ความเข้าใจในความหมายของจิตสาธารณะนักเรียนมีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง สนุกสนาน เกิดความเข้าใจ มีความตระหนักในภาระหน้าที่สร้างจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้นอย่างน่าพอใจ

ผลจากการสังเกตและสัมภาษณ์ กิจกรรมเข้ารับการอบรมคุณธรรม เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน จากวิทยากร สรุปผลได้ดังนี้

- 1) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในความหมายของจิตสาธารณะ และได้รับประสบการณ์จริงจากวิทยากรชั้นนำ
- 2) นักเรียนมีความตระหนักในภาระหน้าที่สร้างจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้น
- 3) นักเรียนมีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉงในการร่วมกิจกรรม

3.2.6 กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม เป็นการคัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง ที่ทำความดีด้วยจิตสาธารณะเพื่อมอบรางวัลและเกียรติบัตรประจำปี โดยคัดเลือกจาก นักเรียนชาย 1 คน นักเรียนหญิง 1 คน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีจิตสาธารณะตามตัวชี้วัดที่หลักสูตรต้องการ คือ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนและเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม ซึ่งกิจกรรมนี้จะสรุปเมื่อสิ้นปีการศึกษาและประกาศเป็นคนดีศรีบ้านกุดนาขาม มอบเกียรติบัตรและได้รางวัลความดีพร้อมทั้งประกาศให้ชุมชนรับทราบ

4. การสะท้อนผลการจัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

การสะท้อนกลับในวงรอบที่ 1 การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ในชั้นที่ 1

4.1 จัดกิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ โดยศึกษาดูงานที่โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาว์มิตรภาพที่ 126 อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ในวันที่ 12 มิถุนายน 2558 ในการศึกษาดูงานครั้งนี้ ผู้วิจัยพร้อมคณะให้ทำการสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียนถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียน และแนวทางในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน ได้ทำการสังเกตสภาพโดยทั่วไป การจัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อนำมาปรึกษาหารือ วิเคราะห์ วิจัย เปรียบเทียบผลการดำเนินงานว่ามีความเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันหรือไม่ มีข้อแตกต่างกันอย่างไร แล้วสรุปรายงานต่อที่ประชุม เพื่อวางแผนการพัฒนา

4.2 การติดตามและประเมินผลการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน
โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 คือ การจัดทำโครงการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน พร้อมกับส่งผล
สะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงแก้ไข ได้ดำเนินการโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการณ์
จิตสาธารณะนักเรียนโดยครูและแบบประเมินพฤติกรรมการณ์จิตสาธารณะนักเรียน
โดยนักเรียน ผลการประเมินพฤติกรรมการณ์จิตสาธารณะของนักเรียนตามตัวชี้วัด
ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
สำเร็จรูป แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ช่วง ดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินพฤติกรรมการณ์จิตสาธารณะ
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยครูโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) และ
ผู้ปกครองนักเรียนโดยทำการประเมินในช่วง วันที่ 21 ธันวาคม 2558 เพื่อให้ทราบค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแสดงพฤติกรรม ผู้วิจัยนำเสนอผลดังนี้

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะ
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 ก่อนการดำเนินการพัฒนาโดยครู
(N=9)

รายการประเมิน	ค่าสถิติ		แปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	2.48	0.51	น้อย
1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงาน ด้วยความเต็มใจ	2.67	0.50	ปานกลาง
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ	2.44	0.53	น้อย
1.3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วย แก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	2.33	0.50	น้อย
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	2.44	0.52	น้อย
2.1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม ด้วยความเต็มใจ	2.56	0.53	ปานกลาง
2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	2.44	0.53	น้อย
2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือ ร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยความกระตือรือร้น	2.33	0.50	น้อย
รวมค่าเฉลี่ย	2.46	0.52	น้อย

จากตาราง 13 พบว่า ก่อนการพัฒนา ครูประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะของ
นักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X}=2.46$) เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัด
ที่ 1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 ช่วยพ่อแม่
ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจอยู่ในระดับ ปานกลาง พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 อาสา

ทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ และ 3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น อยู่ในระดับ น้อย ตัวชี้วัดที่ 2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม และ 3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตาม สถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น อยู่ในระดับ น้อย

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 หลังการดำเนินการพัฒนาโดยครู (N=9)

รายการประเมิน	ค่าสถิติ		แปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	3.74	0.46	มาก
1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงาน ด้วยความเต็มใจ	3.78	0.44	มาก
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ	3.67	0.50	มาก
1.3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วย แก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	3.78	0.44	มาก
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	3.85	0.44	มาก
2.1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม ด้วยความเต็มใจ	3.89	0.33	มาก
2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	4.00	0.50	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าสถิติ		แปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือ ร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยความกระตือรือร้น	3.67	0.50	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.80	0.45	มาก

จากตาราง 14 พบว่า หลังการพัฒนา ครูประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะ
ของนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.80$) เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด พบว่า
ทุกตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีจิตสาธารณะ อยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับจากมาก
ไปหาน้อย ดังนี้ คือ ตัวชี้วัดที่ 2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและ
สังคมและตัวชี้วัดที่ 1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

ตาราง 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินพฤติกรรม
จิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาธิต)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
ก่อนและหลังการดำเนินการพัฒนาโดยครู (N=9)

รายการประเมิน	ก่อน การพัฒนา		หลัง การพัฒนา		ผลต่าง (+,-)	ร้อยละ ความ ก้าวหน้า
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน	2.48	0.51	3.74	0.46	+1.26	50.00
1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงาน ด้วยความเต็มใจ	2.67	0.50	3.78	0.44	+1.11	47.64
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลัง กาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา ด้วยความสมัครใจ	2.44	0.53	3.67	0.50	+1.23	48.05

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการประเมิน	ก่อน การพัฒนา		หลัง การพัฒนา		ผลต่าง (+,-)	ร้อยละ ความ ก้าวหน้า
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้าง ความสุขให้กับผู้อื่น	2.33	0.50	3.78	0.44	+1.45	54.31
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	2.44	0.52	3.85	0.44	+1.41	55.21
2.1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและ สิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	2.56	0.53	3.89	0.33	+1.33	54.51
2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	2.44	0.53	4.00	0.50	+1.56	60.94
2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของ ส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยความกระตือรือร้น	2.33	0.50	3.67	0.50	+1.34	50.19
รวมค่าเฉลี่ย	2.46	0.52	3.80	0.45	+1.34	52.61

จากตาราง 15 พบว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะนักเรียนโดยรวม พิจารณาตามตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งประเมินโดยครู หลังการพัฒนา สูงกว่าก่อนการพัฒนา โดยก่อนการพัฒนามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X}=2.46$) ส่วนหลังการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.80$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 52.61

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโดยผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) จำนวน 27 คน เป็นผู้ประเมิน เพื่อให้ทราบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแสดงพฤติกรรมผู้วิจัยนำเสนอผลดังนี้

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะ
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 ประเมินโดยผู้ปกครองนักเรียน
ก่อนการดำเนินการพัฒนา (N=27)

รายการประเมิน	ค่าสถิติ		แปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	2.87	0.52	ปานกลาง
1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจ	2.93	0.55	ปานกลาง
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ	2.89	0.51	ปานกลาง
1.3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วย แก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	2.78	0.51	ปานกลาง
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	2.99	0.48	ปานกลาง
2.1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม ด้วยความเต็มใจ	3.04	0.44	ปานกลาง
2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	3.26	0.45	ปานกลาง
2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้าง สิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยความกระตือรือร้น	2.67	0.55	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย	2.93	0.50	ปานกลาง

จากตาราง 16 พบว่า ก่อนการพัฒนา ผู้ปกครองนักเรียนทำการประเมิน
พฤติกรรมจิตสาธารณะนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.93$)
เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ทุกตัว
อยู่ในระดับ ปานกลาง

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะ
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 ประเมินโดยผู้ปกครองนักเรียน
หลังการดำเนินการพัฒนา (N=27)

รายการประเมิน	ค่าสถิติ		แปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	3.79	0.54	มาก
1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงาน ด้วยความเต็มใจ	3.89	0.51	มาก
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ	3.70	0.54	มาก
1.3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วย แก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	3.78	0.58	มาก
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	3.95	0.52	มาก
2.1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม ด้วยความเต็มใจ	4.00	0.55	มาก
2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	4.15	0.46	มาก
2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้าง สิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น	3.70	0.54	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.87	0.53	มาก

จากตาราง 17 พบว่า หลังการพัฒนา ผู้ปกครองนักเรียนทำการประเมินพฤติกรรม
จิตสาธารณะนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.87$) เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด
และพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ทุกตัวอยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ตัวชี้วัดที่ 2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน
และสังคมและตัวชี้วัดที่ 1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

ตาราง 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทธยาสาร)สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ก่อนและหลังการดำเนินการพัฒนา โดยผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้ประเมิน (N=27)

รายการประเมิน	ก่อนการพัฒนา		หลังการพัฒนา		ผลต่าง (+,-)	ร้อยละความก้าวหน้า
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน	2.87	0.52	3.79	0.54	+0.92	43.27
1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจ	2.93	0.55	3.89	0.51	+0.96	46.38
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ	2.89	0.51	3.70	0.54	+0.81	38.39
1.3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	2.78	0.51	3.78	0.58	+1.00	45.05
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	2.99	0.48	3.95	0.52	0.96	47.76
2.1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	3.04	0.44	4.00	0.55	+0.96	48.11
2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	3.26	0.45	4.15	0.46	+0.89	51.15
2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น	2.67	0.55	3.70	0.54	+1.03	44.21
รวมค่าเฉลี่ย	2.93	0.50	3.87	0.53	+0.94	45.69

จากตาราง 18 พบว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะนักเรียนโดยรวม พิจารณาตามตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งประเมินโดยผู้ปกครองนักเรียน หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา โดยก่อนการพัฒนามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.93$) ส่วนหลังการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.87$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ ความก้าวหน้าโดยรวม เท่ากับ 45.69

ดังนั้น การสะท้อนกลับการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สรุปได้ว่า สามารถพัฒนาความมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ให้มีจิตสาธารณะตามพฤติกรรมบ่งชี้ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด 6 พฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน 1.1) ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจ 1.2) อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ 1.3) แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น 2) เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม 2.1) ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ 2.2) เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม 2.3) เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น สูงขึ้น ได้จากการใช้แบบประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะนักเรียน ผลการพัฒนาอยู่ในระดับ มาก ทุกพฤติกรรมตัวบ่งชี้ ไม่มีพฤติกรรมบ่งชี้ใดได้ระดับ มากที่สุด และเนื่องจากมติที่ประชุมของคณะครูโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร)ได้กำหนดระดับผลการพัฒนาของนักเรียนหลักการพัฒนาต้องได้ระดับ มากที่สุด ดังนั้นในการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ต่อไป

การดำเนินการในวงรอบที่ 2

1. สภาพและปัญหาของจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม (เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

การวางแผน

จากการประชุมร่วมกันของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศ ในวันที่ 25 ธันวาคม 2558 เกี่ยวกับการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยนำผลสรุปการดำเนินงานในวงรอบที่ 1 มาร่วมกันวิพากษ์ วิจารณ์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาในวงรอบที่ 2 และที่ประชุมมีมติร่วมกันว่าจะใช้แนวทางขยายกรอบเวลาในการทำกิจกรรมเพิ่มอีก เนื่องจากการทำกิจกรรมในวงรอบที่ 1 น้อยเกินไป และมีการแต่งตั้งครูรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมอย่างใกล้ชิดจริงจัง โดยจะดำเนินการตามกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนทั้งหมด 4 กิจกรรม คือ 1) เขตชูคนดีหน้าเสาธง 2) บันทึกรักความดีประจำวัน 3) รณรงค์รักษาความสะอาด และ 4) กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม

2. แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม (เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

การปฏิบัติการ (Action)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยขยายกรอบระยะเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน ทั้งหมด 4 กิจกรรม คือ 1) เขตชูคนดีหน้าเสาธง 2) บันทึกรักความดีประจำวัน 3) รณรงค์รักษาความสะอาด และ 4) กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม โดยขยายกรอบระยะเวลาดำเนินการเริ่มตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 ดังนี้

ตาราง 19 กิจกรรมการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชู
 วิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
 ในวงรอบที่ 2

กิจกรรม	เป้าหมาย	วิธีเก็บ ข้อมูล	เครื่องมือที่ ใช้เก็บ	แหล่งข้อมูล	ระยะเวลา
1. เขตชุมชนดี หน้าเสาธง	เพื่อให้ นักเรียน ได้ปฏิบัติ กิจกรรม ความดีที่เป็น จิตสาธารณะ ทุกวัน	บันทึกความดี สังเกต สัมภาษณ์	สมุดบันทึก ความดี แบบสังเกต แบบ สัมภาษณ์	นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย (ป.1 – ม.3)	4 ม.ค. – 18 มี.ค. 2559
2.2 บันทึก ความดี ประจำวัน	เพื่อให้ นักเรียน ได้ปฏิบัติ กิจกรรม ความดีที่เป็น จิตสาธารณะ ทุกวัน	บันทึกความดี สังเกต	สมุดบันทึก ความดี แบบสังเกต	นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย (ป.1 – ม.3)	4 ม.ค. – 18 มี.ค. 2559
3. รณรงค์ รักษาความ สะอาด	เพื่อฝึกให้ นักเรียนเป็นผู้ มีนิสัยรัก ความสะอาด มีระเบียบวินัย มีความ รับผิดชอบ รู้จักร่วม กิจกรรมที่ เป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม	ประเมิน พฤติกรรม สังเกต สัมภาษณ์	แบบประเมิน พฤติกรรม แบบสังเกต แบบ สัมภาษณ์	นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย (ป.1 – ม.3)	4 ม.ค. – 18 มี.ค. 2559

ตาราง 19 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมาย	วิธีเก็บ ข้อมูล	เครื่องมือที่ ใช้เก็บ	แหล่งข้อมูล	ระยะเวลา
4. กิจกรรม คนดีศรีบ้าน กุดนาขาม	เพื่อสร้างให้ นักเรียนเป็น คนดีมีจิต สาธารณะ มีความภูมิใจ และเห็น คุณค่า ของตนเอง	ประเมิน พฤติกรรม สังเกต สัมภาษณ์	แบบประเมิน พฤติกรรม แบบสังเกต แบบ สัมภาษณ์	นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย (ป.1 – ม.3)	23 มิถุนายน 2558 – 25 ธันวาคม 2558

หลังจากมีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 วงรอบที่ 2 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการ ทั้ง 4 กิจกรรม ในระหว่างวันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 รวมระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมในวงรอบนี้ 55 วัน และให้ผู้รับผิดชอบกิจกรรมให้ความสนใจกำกับติดตามกิจกรรมต่างๆ ให้ความเข้มข้นมากขึ้น มีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. เชิดชูคนดีหน้าเสาธง เป็นการกล่าวยกย่องชมเชยนักเรียนที่ได้ทำความดี และมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีจิตสาธารณะหน้าเสาธงหลังเคารพธงชาติ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 มอบหมายให้เป็นหน้าที่ของครูเวรประจำวัน เน้นเฉพาะการเสริมแรงด้านบวก เช่น การให้กำลังใจ กล่าวชมเชยนักเรียนที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะ บันทึกในสมุดบันทึกความดี ผู้รับผิดชอบกิจกรรมนี้ร่วมกับครูเวรประจำวันคือ นายอดุลย์ ระภักดี

2. บันทึกความดีประจำวัน เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 โดยในแต่ละวันนักเรียนต้องบันทึกความดีของตนเองในสมุดบันทึกความดีของตนเองแล้วนำมาให้คุณครูประจำชั้นรับรองพร้อมทั้งนำเสนอผู้รับผิดชอบกิจกรรมนี้ คือนางสาวธิดารัตน์ ไตรยพันธ์

3. รณรงค์รักษาความสะอาด เป็นการมอบหมายให้นักเรียนดูแลรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับมอบหมายตลอดทั้งวัน เริ่มดำเนินกิจกรรมตั้งแต่วันที่

4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมนี้ คือ นางรวิวรรณ สมบัติดี
พร้อมทั้งทำหน้าที่ประสานกับคุณครูที่ปรึกษาแต่ละกลุ่มอีกด้วย

4. กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม เป็นการคัดเลือกนักเรียนตัวอย่างที่ทำความดีด้วยจิตสาธารณะเพื่อมอบรางวัลและเกียรติบัตรประจำปี ดำเนินการระหว่างวันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมนี้ คือ นางวิไลวรรณ เปลี่ยนคำ

ตาราง 20 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียน
บ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

กิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะ นักเรียน	ผู้รับผิดชอบกิจกรรม	หมายเหตุ
1. เขตชูคนดีหน้าเสาธง	นายอดุลย์ ระภักดี	
2. บันทึกความดีประจำวัน	นางสาวธิดารัตน์ ไตรยพันธ์	
3. รมรงค์รักษาความสะอาด	นางรวิวรรณ สมบัติดี	
4. กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม	นางวิไลวรรณ เปลี่ยนคำ	

จากการขยายกรอบระยะเวลาดำเนินงานพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในวงรอบที่ 2 ตามกิจกรรมที่ดำเนินการทั้ง 4 กิจกรรมนี้ พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจและปฏิบัติกิจกรรมได้ดีขึ้นกว่าวงรอบที่ 1 สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนทั้ง 4 กิจกรรมนี้ สามารถพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ให้สูงขึ้นได้ นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนดซึ่งประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด 6 พฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน 1.1) ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจ 1.2) อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ 1.3) แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น 2) เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม 2.1) ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ 2.2) เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม 2.3) เข้าร่วมกิจกรรม

เพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
ด้วยความกระตือรือร้น ดังผลการสังเกตและสัมภาษณ์ในชั้นสังเกตการณ์ต่อไป

3. ผลการติดตามการจัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

การสังเกตการณ์ (Observation)

ในชั้นนี้เป็นการสังเกตและติดตามการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการ
พัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประกอบด้วย กิจกรรมเชิดชูคนดี
หน้าเสาธง กิจกรรมบันทึกความดีประจำวัน และกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาด
โดยมีการขยายกรอบระยะเวลาการดำเนินการพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนในวงรอบที่ 2
ในระหว่างวันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมคือ
นักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 149 คน

3.1 จากการสังเกตการณ์ การดำเนินงานกิจกรรมเชิดชูคนดีหน้าเสาธง
ในวงรอบที่ 2 เริ่มตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 เป็นการกล่าวยกย่องชมเชย
นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะหน้าเสาธงหลังเคารพธงชาติและบันทึกชื่อไว้ใน
สมุดบันทึกความดี พบว่า นักเรียนจะมีความตั้งใจในการฟังการอบรมหน้าเสาธงของครูเวร
ไม่มีการหยอกล้อหรือเล่นกันในแถว และแสดงความชื่นชมเพื่อนที่ได้รับการกล่าวยกย่อง
ชมเชย ทุกคนมีความกระตือรือร้นและพยายามที่จะทำความดีเพื่อให้ตนเองได้ถูกบันทึกชื่อ
ไว้ในสมุดบันทึกความดี ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...นักเรียนตั้งใจการฟังการอบรมหน้าเสาธงดีมาก และจะจำได้ว่า
วันนี้ใครได้รับการกล่าวยกย่องชมเชย และจะนำมาเป็นตัวอย่างชื่นชมในห้อง ซึ่งถือว่า
กิจกรรมนี้ดีมาก เป็นการสร้างคนดีให้โรงเรียนและสังคมต่อไป...”

(อตุลย์ชัย สอนไชยา. ผู้อำนวยการ. สัมภาษณ์, 2559)

“...นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นมาก ไม่เล่นกันในแถว
และรู้จักแสดงความชื่นชมเมื่อคนอื่นได้รับการยกย่อง...”

(เกียรติศักดิ์ บุญคง. ครู. สัมภาษณ์, 2559)

“...หนูอยากให้มีกิจกรรมนี้ต่อไปเรื่อยๆ ทุกๆ ปี หน่อยๆ จะได้ทำความดี และมีชื่อบันทึกในสมุดความดีมากๆ เมื่อทุกคนพยายามทำความดี โรงเรียนของเรา ก็จะมีแต่นักเรียนที่ดี คุณครูพูดไฟเราะ พูดแต่สิ่งที่ดีๆ ทุกคนจะเป็นคนดีทั้งหมดค่ะ...”

(อรุณรัตน์ มอมเมาะ. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

“...ผมว่ากิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก คุณครูสอนให้เรารู้จักการทำความดีโดยไม่ต้องหวังสิ่งตอบแทน แต่เราก็จะภูมิใจ เมื่อเราทำความดีแล้วคุณครูยกย่อง ชมเชย คุณพ่อคุณแม่ได้ทราบก็ดีใจและภูมิใจกับเราด้วยครับ...”

(เสวีรัตน์ พรหมอุดม. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

“...คิดว่ากิจกรรมนี้ดีมาก เพราะเป็นการฝึกให้เด็กนักเรียนอยากทำความดี เมื่อเด็กทำดี ทำในสิ่งที่ถูกต้อง และได้รับการยกย่องชมเชย เด็กจะภูมิใจมาก และอยากทำดีตลอดเด็กจะไม่กล้าที่จะทำไม่ดี...”

(ไกรสร ไถวสินธุ์. ผู้ปกครอง. สัมภาษณ์, 2559)

“...เวลาผ่านหน้าโรงเรียนช่วงมีกิจกรรมหน้าเสาธง จะได้ยินคุณครูอบรมนักเรียนด้วยน้ำเสียงนุ่มนวลน่าฟัง นักเรียนดูตั้งใจฟังมาก ส่วนมากคุณครูจะพูดถึงการแสดงออกถึงการมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจหรือการมีจิตสาธารณะ...”

(วิจิต คณทักษ์. ผู้ปกครอง. สัมภาษณ์, 2559)

3.2 จากการสัมภาษณ์ การดำเนินกิจกรรมบันทึกความดีประจำวัน ในวงรอบที่ 2 เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 เพื่อให้นักเรียน รู้จักการทำความดีมีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ช่วยเหลือคนอื่น โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน คุณครูรักษาสาธารณสมบัติด้วยความเต็มใจ โดยให้นักเรียนได้บันทึกความดีที่ตนเองได้กระทำในแต่ละวันลงในสมุดบันทึกของตนเองแล้วนำมาให้คุณครูประจำชั้นรับรองและเสนอคุณครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมาก ในแต่ละวัน ทุกคนจะพยายามทำความดี เพื่อจะได้บันทึกในสมุดบันทึกความดี...”

(นาคแก้ว ชูรัตน์. ครู. สัมภาษณ์, 2559)

“...กิจกรรมนี้คิดว่าคงจะคงไว้ตลอดไป เพราะนักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมาก ผู้ปกครองก็ชื่นชม...”

(อดุลย์ ระภักดี. ครู. สัมภาษณ์, 2559)

“...ผมว่ากิจกรรมนี้ดีนะครับ คุณครูสอนให้เรารู้จักการทำความดี เราทำอะไรที่เป็นประโยชน์ เราก็บันทึกสะสมไว้ ทำให้เรารู้ว่ามีคุณค่าสามารถสร้างประโยชน์ให้คนอื่นมีความสุขได้...”

(ศิริพงษ์ เจริญเขต. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

“...หนูชอบกิจกรรมนี้มากค่ะ เพราะหนูจะรู้ว่าวันนี้หนูได้ทำความดี หรือยัง...”

(ปรีญา รักษาแสง. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

“...เมื่อก่อนเราอาจจะไม่ได้คิดทบทวนว่าเราทำอะไรบ้างที่มีประโยชน์ หรือทำให้เกิดโทษ แต่ตอนนี้จะทำอะไรต้องคิดก่อนเสมอ เพราะเราจะได้มีความดีบันทึกในสมุดบันทึกความดีของเรา...”

(ปรารธนา เชียงใหม่. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

“...ตอนนี้ทุกคนเป็นเด็กดีกันหมด เคยพูดหยอกล้อเพื่อนก็กลับมาพูดดีกับเพื่อน หนูอยากให้เพื่อนในห้องเป็นอย่างนี้ตลอดไปค่ะ...”

(ณัฐพร คุณสิทธิ์. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

“...หนูว่ากิจกรรมนี้ดีมากค่ะ เพราะเป็นการฝึกให้นักเรียนเป็นคนดี และอยากทำความดี...”

(ชนิดา สุพรรณคง. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

“...ผมเพิ่งรู้ว่าการมีจิตสาธารณะเป็นสิ่งที่ควรมีในมนุษย์ทุกคน...”

(วัชรินทร์ วาสนา. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

3.3 จากการสังเกตการณ์ การดำเนินกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาด ในวงรอบที่ 2 เริ่มดำเนินกิจกรรมระหว่างวันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 โดยการมอบหมายให้นักเรียนดูแลรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับมอบหมายตลอดทั้งวัน ตามตารางมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของกลุ่มสี นักเรียนจะปฏิบัติกิจกรรมได้ดีมาก เมื่อได้ยื่นสัญญาอนุญาตให้ทำกิจกรรมนักเรียนจะไปตามกลุ่มสีของตนเอง ช่วยกันทำความสะอาดบริเวณ จัดระเบียบสิ่งของที่วางอยู่ในบริเวณที่รับผิดชอบและดูแลรักษาให้สะอาดได้ตลอดทั้งวัน ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...นักเรียนมีความรับผิดชอบในกลุ่มสีของตนเองดีมาก และมี
ความสุขในการทำกิจกรรม ช่วงหลังครูไม่ต้องควบคุมดูแลแค่คอยดูแลอยู่ห่างๆ
เพราะมีหัวหน้ากลุ่มคอยกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด...”

(ธิดารัตน์ ไตรยพันธ์. ครู. สัมภาษณ์, 2559)

“...โรงเรียนของเราสะอาดขึ้นมา สิ่งของเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้คน
ผ่านไปมาพบเห็นก็ชื่นชม เมื่อนักเรียนได้รับการปลูกฝังให้รักความสะอาด มีระเบียบวินัย
รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนก็จะนำกลับไปใช้ในชีวิตประจำวันที่บ้านด้วย...”

(วิไลวรรณ เปลี่ยนคำ. ครู. สัมภาษณ์, 2559)

“...เมื่อโรงเรียนสะอาด ครูพูดเพราะสอนสนุก นักเรียนก็มีความสุข
ในการเรียน อยากให้โรงเรียนของเรามีบรรยากาศแบบนี้ตลอดไป...”

(ประภาส กาญจนกัณโห. ครู. สัมภาษณ์, 2559)

“...หนูชอบโรงเรียนที่สะอาด เป็นระเบียบ พวกหนูจึงช่วยกัน
ทำความสะอาด พอกลับบ้าน หนูก็ช่วยคุณแม่ทำความสะอาดบ้านด้วยค่ะ...”

(ลลิตชญา ศรีโอภา. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

“...ผมรู้สึกดีเมื่ออยู่ในโรงเรียนที่สะอาดสะอาด อ่าน บรรยากาศร่มรื่น พวก
ผมจะสอนน้องๆ ให้รู้จักการทิ้งขยะให้ถูกที่ รู้จักเก็บสิ่งของที่ใช้แล้วให้เข้าที่ เราจะได้
ไม่ต้องคอยเก็บกวาดบริเวณที่รับผิดชอบทุกวัน...”

(นภัส นาพงศ์. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

“...เป็นกิจกรรมที่ดีมาก ทำให้โรงเรียนสะอาด พวกเรารักการทำงาน
รู้จักการทำความสะอาด กลับไปบ้านก็ช่วยคุณแม่ทำความสะอาดบ้าน เมื่อทุกคน
รักความสะอาด เราก็จะได้อยู่ในสังคมที่สะอาด...”

(ศศิธร จันทรสุข. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

3.4 จากการสังเกตการณ์ การดำเนินงานกิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม
ในวงรอบที่ 2 เริ่มดำเนินกิจกรรมระหว่างวันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 โดยการ
คัดเลือกนักเรียนตัวอย่างที่ทำความดีด้วยจิตสาธารณะเพื่อมอบรางวัลและเกียรติบัตร
ประจำปี โดยคัดเลือกจากนักเรียนชาย 1 คน นักเรียนหญิง 1 คน พบว่า นักเรียน
มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีจิตสาธารณะตามตัวชี้วัดที่หลักสูตรต้องการ คือ
ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนและเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์
ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม ดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม เป็นกิจกรรมที่ดีค่ะเป็นกิจกรรมที่ยกย่องเชิดชูความสามารถของเด็กนักเรียนและเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้กับเด็กๆ ผู้ทำความดี...”

(ธิดารัตน์ ไตรยพันธ์. ครู. สัมภาษณ์, 2559)

“...โรงเรียนของเราได้รับการปลูกฝังให้การเป็นคนดี มีระเบียบวินัย รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนก็จะนำกลับไปใช้ในชีวิตประจำวันที่บ้านด้วย...”

(วิไลวรรณ เปลี่ยนคำ. ครู. สัมภาษณ์, 2559)

“...เป็นกิจกรรมที่ยกย่องนักเรียนและมีความสุขในการตั้งใจทำความดี อยากให้โรงเรียนของเรามีบรรยากาศแบบนี้ตลอดไป...”

(ประภาส กาญจนกันโท. ครู. สัมภาษณ์, 2559)

“...หนูจะเป็นคนที่ดีอะไร ต้องเน้นระเบียบ พวกหนูจึงช่วยกัน ทำความสะอาด เป็นคนดีค่ะ...”

(ลลิตชญา ศรีโอภา. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

“...ผมรู้สึกดีเมื่อพวกผมจะสอนน้องๆ ให้รู้จักการทิ้งขยะให้ถูกที่ รู้จักเก็บสิ่งของที่ใช้แล้วให้เข้าที่ รับผิดชอบทุกวัน...”

(นภัส นาพงศ์. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

“...เป็นกิจกรรมที่ดีมาก ทำให้พวกเรารักการทำงาน การทำความ สะอาด เมื่อกลับไปบ้านได้ช่วยคุณพ่อคุณแม่ทำความสะอาดบ้าน ...”

(ศศิธร จันทรสุข. นักเรียน. สัมภาษณ์, 2559)

สรุปได้ว่า ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียน บ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 ในวงรอบที่ 2 ในระหว่างวันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 โดยจัดกิจกรรม จำนวน 4 กิจกรรม คือ 1) เชิดชูคนดีหน้าเสาธง 2) บันทึกรักความดีประจำวัน 3) รณรงค์ รักษาความสะอาด และ 4) กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม จากการจัดกิจกรรมทั้งหมดนี้ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นซึ่งเห็นได้จากการสังเกต สัมภาษณ์และ ประเมินพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น

การสะท้อนกลับ (Reflection)

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปรากฏผลดังนี้

1. การหาแนวทางในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในวงรอบที่ 2 ที่ประชุมมีมติร่วมกันว่าจะขยายกรอบระยะเวลาการทำกิจกรรมเพิ่มอีก เนื่องจากระยะเวลาในการทำกิจกรรมในวงรอบที่ 1 น้อยเกินไป และจะดำเนินกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียน 3 กิจกรรม คือ 1) เขตชุมชนดีหน้าเสาธง 2) บันทึกความดีประจำวัน 3) รณรงค์รักษาความสะอาด และ 4) กิจกรรมคนดีศรีบ้านกุดนาขาม พร้อมทั้งมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมเพื่อเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในวงรอบที่ 2 ให้นักเรียนมีพฤติกรรมจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้นกว่าวงรอบที่ 1

2. การติดตามและประเมินผลการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยการขยายกรอบระยะเวลาดำเนินการวันที่ 4 มกราคม – 18 มีนาคม 2559 ในวงรอบที่ 2 ได้ดำเนินการโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด 6 พฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

- 1) ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน 1.1) ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ 1.2) อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ 1.3) แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น 2) เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม 2.1) ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ 2.2) เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม 2.3) เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยครู และแบบประเมิน

พฤติกรรมจิตสำนึกของตนเองของนักเรียน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินพฤติกรรมจิตสำนึก
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยครูโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) เพื่อให้ทราบ
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแสดงพฤติกรรม ผู้วิจัยนำเสนอผลดังนี้

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินพฤติกรรมจิตสำนึก
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 วนรอบที่ 2 ดำเนินการประเมินโดยครู (N=9)

รายการประเมิน	ค่าสถิติ		แปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน	4.70	0.47	มากที่สุด
1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจ	4.78	0.44	มากที่สุด
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ	4.56	0.53	มากที่สุด
1.3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วย แก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	4.78	0.44	มากที่สุด
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.81	0.39	มากที่สุด
2.1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม ด้วยความเต็มใจ	4.89	0.33	มากที่สุด
2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.89	0.33	มากที่สุด
2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้าง สิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยความกระตือรือร้น	4.67	0.50	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.76	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า ในวงรอบที่ 2 ครูประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะนักเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.76$) เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดและพฤติกรรม บ่งชี้ พบว่า ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ทุกตัวอยู่ในระดับ มากที่สุด

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะของ นักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประเมินโดยผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้ทราบค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแสดงพฤติกรรม ผู้วิจัยนำเสนอผลดังนี้

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 วงรอบที่ 2 ดำเนินการประเมิน โดยผู้ปกครองนักเรียน (N=27)

รายการประเมิน	ค่าสถิติ		แปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	4.64	0.68	มากที่สุด
1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงาน ด้วยความเต็มใจ	4.74	0.59	มากที่สุด
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ	4.56	0.75	มากที่สุด
1.3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วย แก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	4.63	0.69	มากที่สุด
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	4.77	0.44	มากที่สุด
2.1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม ด้วยความเต็มใจ	4.81	0.40	มากที่สุด
2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชนและสังคม	4.85	0.36	มากที่สุด

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าสถิติ		แปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วม สร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตาม สถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น	4.63	0.56	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.70	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ในวงรอบที่ 2 ผู้ปกครองนักเรียนประเมินพฤติกรรมจิต
สาธารณะนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.70$) เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด
และพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ทุกตัวอยู่ในระดับ มากที่สุด เรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ตัวชี้วัดที่ 2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน
และสังคมและตัวชี้วัดที่ 1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

จากผลการประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม
(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยใช้
แบบประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะนักเรียนโดยครู และแบบประเมินพฤติกรรมจิต
สาธารณะนักเรียนโดยนักเรียน ในวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 เปรียบเทียบกันได้ดังตาราง 23
ตาราง 23 เปรียบเทียบการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชู
วิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
วงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมิน
พฤติกรรมจิตสาธารณะนักเรียนโดยครู (N=9)

รายการประเมิน	วงรอบที่ 1		วงรอบที่ 2		ผลต่าง (+,-)	ร้อยละ ความ ก้าวหน้า
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน	3.74	0.46	4.70	0.47	+0.96	76.95
1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงาน ด้วยความเต็มใจ	3.78	0.44	4.78	0.44	+1.00	81.97

ตาราง 23 (ต่อ)

รายการประเมิน	วงรอบที่ 1		วงรอบที่ 2		ผลต่าง (+,-)	ร้อยละ ความ ก้าวหน้า
	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>		
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลัง กาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา ด้วยความสมัครใจ	3.67	0.50	4.56	0.53	+0.89	66.92
1.3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้าง ความสุขให้กับผู้อื่น	3.78	0.44	4.78	0.44	+1.00	81.97
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	3.85	0.44	4.81	0.39	+0.96	84.76
2.1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	3.89	0.33	4.89	0.33	+1.00	90.09
2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	4.00	0.50	4.89	0.33	+0.89	89.00
2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงาม ของส่วนรวมตามสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น	3.67	0.50	4.67	0.50	+1.00	75.19
รวมค่าเฉลี่ย	3.80	0.45	4.76	0.43	+0.96	80.86

จากตาราง 23 พบว่า การเปรียบเทียบการพัฒนาจิตสำนึกของนักเรียนโดยครู
มีคะแนนเฉลี่ยในวงรอบที่ 2 สูงกว่าในวงรอบที่ 1 เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดและพฤติกรรม
บ่งชี้ทุกตัวพบว่าวงรอบที่ 1 อยู่ในระดับ มาก แต่หลังจากได้ขยายกรอบระยะเวลา
ในการพัฒนาเพิ่มขึ้นดำเนินการในวงรอบที่ 2 พบว่า ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ทุกตัว
อยู่ในระดับมากที่สุด และมีระดับความก้าวหน้าโดยรวมเท่ากับ 80.86

ตาราง 24 เปรียบเทียบการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชู
 วิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
 วงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมิน
 พฤติกรรมจิตสาธารณะนักเรียนโดยผู้ปกครองนักเรียน (N=27)

รายการประเมิน	วงรอบที่ 1		วงรอบที่ 2		ผลต่าง (+,-)	ร้อยละ ความ ก้าวหน้า
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน	3.79	0.54	4.64	0.68	0.85	70.80
1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงาน ด้วยความเต็มใจ	3.89	0.51	4.74	0.59	0.85	76.58
1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วย ความสมัครใจ	3.70	0.54	4.56	0.75	0.86	66.15
1.3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้าง ความสุขให้กับผู้อื่น	3.78	0.58	4.63	0.69	0.85	69.67
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	3.95	0.52	4.77	0.44	0.81	78.30
2.1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและ สิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	4.00	0.55	4.81	0.4	0.81	81.00
2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	4.15	0.46	4.85	0.36	0.70	82.35
2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือ ร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยความกระตือรือร้น	3.70	0.54	4.63	0.56	0.93	71.54
รวมค่าเฉลี่ย	3.87	0.53	4.70	0.56	0.83	74.55

จากตาราง 24 พบว่า การเปรียบเทียบการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน โดยผู้ปกครองนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยในวงรอบที่ 2 สูงกว่าในวงรอบที่ 1 เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้พบว่าวงรอบที่ 1 อยู่ในระดับ มาก ทุกตัว แต่หลังจากได้ขยายกรอบระยะเวลาในการพัฒนาเพิ่มขึ้นดำเนินการในวงรอบที่ 2 พบว่า ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ทุกตัวอยู่ในระดับ มากที่สุด และมีระดับความก้าวหน้าโดยรวมเท่ากับ 74.55

ดังนั้นการสะท้อนกลับการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยการขยายกรอบระยะเวลาในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนตามตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ที่หลักสูตรกำหนด สรุปได้ว่า สามารถพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ให้สูงขึ้นได้ โดยกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดนาขาม(เขตชูวิทยาสาร) จำนวน 149 คน มีจิตสาธารณะตามตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด 6 พฤติกรรมบ่งชี้ ตัวชี้วัดที่ 1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน 1.1) ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ 1.2) อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน 1.3) แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น ตัวชี้วัดที่ 2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม 2.1) ดูแล รักษาสาธารณะสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ 2.2) เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนชุมชนและสังคม 2.3) เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น จากการใช้แบบประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะนักเรียน ผลการพัฒนาอยู่ในระดับ มากที่สุด